

# Kyrkjebladet

nr.5 Kyrkjeblad for Gloppen september 2015 Årgang 45



## Sommarkyrkje

## Ny start

Ein sommar er slutt, flyttfuglane dreg og folk kjem i arbeid. Lag og aktivitetar finn tilbake til normaltilstanden. På 'an igjen med tralten, eller starten på noko nytt? Vi som lagar Kyrkjebladet vil gjerne vere nye og til stades i vår tid, sjølv om det vi skriv om har lange røter bakover. Når vi seier at vi har funne ei form vi vil halde på ei stund, luktar det 'tralt' av det. Faste mønster, like rutinar, oppgådde spor og uvendelege vanar. Men det blir forandring. Nye folk skal styre kyrkja. Vatnet i elva har runne forbi. Bli med inn i det nye med opne øye!

## Temaet

Viss det var slik at dåpen hadde sin engel og nattverden sin, kunne ein tenkje seg ein slik samtale: Dåpsengelen: I Norge har eg mange medlemer! Folk strøymer framleis til kyrkje med borna. Eit stort fleirtal av folket står i himmelens medlemslister, og dei listene er det eg som styrer. Kor mange har du? Nattverdsengelen: Det er noko som ikkje funkar skikkeleg! Du og eg er jo tvillingar. Eg skulle hatt jamt besøk av alle desse døpte. Dei står på lista enno. Eg har meir å tilby enn dei trur. Noko må ha spora av ein gong. Kvifor det har blitt slik, kan du lese om i Kyrkjeblad for Gloppe nr. 5 2015. Tenk om fleire innsåg linken mellom deg og meg. Då kunne dei fått eit rikare liv.

Redaksjonen har fått hjelp av tre tidlegare Breimsprestar til å skrive om nattverden, og sidan dei ikkje har sett kva dei andre skreiv, kan det bli litt repetisjon. - Men les du alt, kan det hende du oppdagar «gjentagelsens hemmelighet».

## Neste nummer

Neste nummer kjem i slutten av oktober, med stoffrist 16. oktober. Kom gjerne med tips. I dette nummeret vil vi presentere miksionsprosjekta til kyrkjelydane i Gloppe.

## Kyrkjevalet

Kven skal styre kyrkja? Det kan du vere med på å bestemme. Delta ved kyrkjevalet! Nytt og større sokn rundt Gloppefjorden gjev nye utfordringar både til sørstrendingane og oss hine. Kanskje du må stemme for å giere ditt til at det blir ein god representasjon?

## Framsida

Framsida speglar av stor aktivitet på utan-dørs gudstenester i sommar. Les om prestar og kyrkjelyd som har fare til fjells frå Breim til Hyen og delt Ordet. Vi takkar Gunn for bildet frå Anestølen.



## Innhald nr. 5

Nærmare 200 kyrkjegjengjarar var samla til friluftsgudsteneste på Nesholmen i flott ver. Les om friluftsgudstenesta på side 18.

### FOR TANKE OG TRU

Andakt om livsverdiar	03
Leiarartikkel om søndagsfeiring	05
Min salme om lovsong	27

### KYRKJEPOLITIKK

Soknerådsvål	15
Bispedømerådsvål	16

### TEMA: NATTVERD

Bli med til bords	06
Slik gjer vi det	07
Nattverd i målarkunsten	08
Nattverd i litteraturen	09
Nattverd for kven?	10
Nattverd i pop'en	11

### FOR STORE OG SMÅ BORN

Søndagsskulen på Vereide	12
Fem hyrarar på leir	23
Visste du at	26

### DETTE VAR VI MED PÅ

Gudstenester i fjell og friluft	
i Hyen	18
på Utvikfjellet	19
på Anestøylen	20
på Tystadstøylen	21
Leir på Nesholmen	22
Nesholmstemne	24



Karen Margrete Eikenes Mestad



# Besseggens, Dubai, Norway Cup eller New York?

**E**g er av dei som er på Facebook, dette sosiale mediet som både er elsa og hata. Dei siste vekene har straumen av oppdateringar vore fylte av utelege bilde frå feriar både i inn- og utland. New York, Dubai, Besseggen og Galdhøpiggen, Legoland, Kroatia, Norway Cup, cruise-ferie i Middelhavet. Mykje ser både kjekt og flott ut. Samtidig får det meg til å tenke. For kva er det som gjer om ein ferie er god eller ei?

Eg synest det er kjekt å både sjå og oppleve noko nytt. Samtidig lever både eg og familien veldig godt med at sommarferien i år verken har vore ekstraordinær eller spektakulær. Men eg veit at fleire synest feriane er vanskelege. Fordi dei føyer seg inn i eit mønster. Eit mønster der det handlar om å vere flink nok, god nok, rik nok, effektiv nok, vellukka nok, lukkeleg nok. Slik verkelegheita framstår på sosiale media som Facebook og Instagram, skal sommarferien vere den perfekte toppinga av eit elles vellukka og på alle måtar harmonisk og lukkeleg liv. Eit liv der ein kjem dit ein vil i utdanning og arbeidsliv, der maten er laga frå botnen av, kroppen er veltrimma og vakker, huset nyvaska og ungane veloppdregne.

Vi vil gjerne lukkast. Vi vil at livet skal gå på skinner. Men kan lukka målast i om ferien gjekk til Dubai eller om ungane kom seg opp på Besseggen? Kan den målast i scoringar på fotballbana, ein stovfri heim eller kor mange kroner det er på konto? Eller handlar lukka om noko anna? Handlar det meir om korleis livet eigentleg er? Og korleis livet eigentleg er, stemmer kanskje ikkje med livet slik vi gjerne vil at det skal vere og slik vi vil det skal framstå?

For livet kan vere brutal og vanskeleg. Vi lukkast ikkje med alt vi ynskjer. Både fysisk og psykisk sjukdom rammar, vennskap og ekteskap går i stykke, menneske dør frå oss. På ulike måtar blir ikkje livet slik vi hadde drøymt om og sett for oss. Likevel prøver mange av oss å framstå som om alt går greitt. Som om vi fiksar livet. Som om ein perfekt fasade kan demme opp for livet slik

det eigentleg er. 5. august var det 42 år sidan eg vart borene til dåpen i Tresfjord kyrkje. Eg hugsar sjølv sagt ingenting frå den dagen, men det eg veit er at familien min då var midt i ei stor krise. Få dagar seinare døydde Besten, Jon. Men midt i denne krisa vart altså Besten sitt første barnebarn bore til dåpen. Og den dagen fekk eg den beste gava eit menneske kan få. Noko som ber gjennom alle kriser og utfordringar livet byr på.

Eg har sjølv fått dåype mange små barn. Og knapt noko anna er eit så sterkt vitnesbyrd for meg om Guds endelause og ubegripelege kjærleik. Eit lite barn ute av stand til å prestere noko som helst og ute av stand til å tenke ein samanhengande tanke. Dette barnet får det beste Gud kan gje – heilt gratis. Alt dette barnet treng for å leve livet saman med Gud. Denne ubegripelege nåden som vart gitt oss på dåpsdagen vår får vi leve i også lenge etter at dåpsvatnet sildra over hovuda våre. Ja, dåpen er starten på eit livslangt fellesskap med Gud. Eit fellesskap der vi har utømmeleg tilgang på kjærleik og nåde. Den nåden er det og som gjer at vi kan senke skuldrane, slappe av og kvile. Kvile i trua på at vi er gode nok overfor Gud. For Gud har gitt oss alt vi treng. Og om vi er gode nok overfor Gud – er ikkje det tilstrekkeleg? Treng vi eigentleg å prøve å vere gode nok for nokon andre då?

«For av nåde er de frelse, ved tru. Det er ikkje dykkar eige verk, det er Guds gáve. Og det kviler ikkje på gjerningar, så ingen skal skryta av seg sjølv.» Efesarbrevet 2,8-9

Det er flott å kunne leve på gode minne frå sommarferien når hausten set inn. Og det er kjekt når huset er rydda og nybakte brød står på kjøkkenbenken. Men til sjuande og sist er det ikkje det som er det viktigaste. Det aller viktigaste er at vi kan kvile i Guds endelause kjærleik. Ein kjærleik som held i og gjennom alt. Både i dette livet og i det som kjem.



### Økonomi i Kyrkjebladet

AV ODDVAR ALMENNING

Kven vil betale for bladet? Somme får det utan å ha bede om det. Det er lett å forstå at nokre av dei ser det som reklame som flyt inn i postkassa i lag med alt det andre farga papiret som kjem. Såleis er det ikkje så verst at talet på innbetalingar har auka frå 400 til om lag 750 per år. Så er det kring 150 adresser som mottek bladet i posten, fordi dei ikkje bur i Gloppe, men gjerne vil ha bladet. Her reknar vi med at alle vil betale sin frivillige sum. Frå denne gruppa saknar vi 47 betalingar. Kanskje dette er nok som påminning? Vi kjem til å følgje med framover hausten. Det kan hende det kjem eit purrebrev i posten, for vi har namn og adresse.

Inntekta hittil i år bør vere om lag akkurat nok til å dekke utlegga, blad-pengar 230 000 og annonseinntekter 35 000. Kvart nummer kostar opp og ned kring 40 000. Ei svakare norsk krone gjer ikkje kostnadene mindre. Dette nummeret skulle ha vore større. Vi hadde planlagt 32 sider, og det blir 32 sider. Men nokre av innsлага kunne fått to sider i staden for ei, og det ligg stoff som må vente over til neste nummer. Inntil vidare snur vi litt på krona, men det hadde vore stas om vi hadde råd til eit fyldig julenummer i år òg.

Har du betalt, har du betalt! Vi vil ikkje mase. Eg veit at mange har betalt skikkeleg bra, men eg risikerer at nokre av dykk tenkjer: Skulle eg ha betalt meir? Eg trur framleis at det beste er at dei som ikkje har betalt noko i år, sender inn eit frivillig beløp. Har du betalt, er du ferdig for i år!

### Kongens Fortnestemedalje til Ove Eide

Torsdag 13. august fekk Ove Eide overrekt Kongens fortnestemedalje på ei tilstelling i Frislidlada i samband med at han no er blitt pensjonist, etter 31 år ved Firda vidaregåande skule. Men det er først og fremst for sin store innsats i kulturlivet, både i det offentlege og det private, at han får medaljen. I Kyrkjebladet er det ikkje minst naturleg å trekke fram innsatsen hans i jubileumsåret for Vereide kyrkje (2013) og at han tok på seg å vere redaktør for jubileumsboka som kom i 2014. Vi kjem tilbake med eit intervju i neste nummer.



### Barnetru i vekst

Born strøymer til kyrkjene i Gloppe! Stadig nye blir borne inn av foreldra, og dåpen blir feira med stor glede. Fireåringane likar helst å springe. Det må dei gjerne gjere når dei kjem og får kyrkjeboka si i september. Innbyding til dei gudstenestene er underveis. Så blir det seksåringane sin tur i oktober. Set av søndag 18. oktober for dei! Gimmestad er først ute med gudsteneste kl. 11, og i Breim og Vereide kan vi møte seksåringane kl. 16. (I Hyen kjem dei alt 6. september saman med fireåringane og konfirmantane.) Siste helga i november, som er fyrste helga i advent, set vi av til Lys Vaken. Då innbyr

vi elleve-åringane til spennande overnatting og triveleg program i kyrkjene i Breim og Vereide. Om nokon i dei aktuelle aldersgruppene ikkje får innbyding, gjeld det berre å møte fram likevel, så rettar vi opp den feilen. Og så følgjer adventsgudstenester og julefeiring i heim og kyrkje! Mange frivillige og alle tilsette i kyrkja set mykje inn på å gi borna gode opplevelingar på desse samlingane. Bøker og anna materiell tilpassa ulike alderstrinn er gåve frå kyrkjelydane. Slik får heimane god hjelpe til å leie borna inn i det kristne livet dei er døypte til. Stort frammøte til desse gudstenestene viser at foreldra er takksame for hjelpa. Vi gleder oss til nye gjensyn i kyrkja!

### Opa kyrkje

Også denne hausten ønskjer vi velkommen til Sandane kyrkje den siste onsdagskvelden i månaden. Kyrkja er opa for meditasjon, refleksjon, stille og bøn. Ein kan "berre vere" der ein sit, lese i sin eigen bibel lytte til musikk eller låne ei salmebok. Vel møtt til opa kyrkje 26. august, 30. september, 28. oktober og 25. november i Sandane kyrkje.

Kl. 20.00 Kyrkja er opa for stille og bøn  
Kl. 20.40 Kveldsbøn

Det er høve til å gå til ulike stasjonar i kyrkjerommet for å tenne bønelys, skrive bønelappar eller legge frå seg ein stein som eit symbol på noko tungt ein ber på. Det er og høve til å be om

personleg forbøn. Vi samlar oss til kveldsbøn som ei felles avslutning. Ein kan vere der heile timen, eller så lenge ein sjølv ønskjer. "Ver still for HERREN og vent på han!" Sal 37,7

Helsing ansvarsgruppa,  
Kari Eikenæs Vengen, Bente Kårstad, Anders Rinde og Britt Randi Heggheim



### Kyrkjeblad for Gloppe

[www.gloppe.kyrkja.no](http://www.gloppe.kyrkja.no)

Utgjeve av sokneråda i Vereide, Breim, Gimmestad og Hyen. Kjem ut minst 7 gongar i året på Sandane. Betaling etter ønske. Bankkonto: 3705 04 71307

Grafisk design: Crater AS

Trykk: Druka, Klaipeda

#### Kasserar:

Venne Kollbotn, Breim sokn  
Tlf. 97 77 73 83  
Epost: [vennekoll@hotmail.com](mailto:vennekoll@hotmail.com)

#### Distribusjonsansvarleg:

Harald Aske  
Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915  
Redaktør: Oddvar Almnenning  
Tlf. 57 86 94 24 / 400 04 377  
Epost: [oddvar@svale.no](mailto:oddvar@svale.no)

#### Redaksjonsnemnd:

Tore Myklebust, tlf. 456 01 260  
[tore.myklebust@gloppe.kyrkja.no](mailto:tore.myklebust@gloppe.kyrkja.no)  
Vidar Bjotveit, tlf. 958 80 030  
[vidar.bjotveit@gloppe.kyrkja.no](mailto:vidar.bjotveit@gloppe.kyrkja.no)  
Anders Rinde, administrasjonen  
Tlf. 57 86 93 06 / 997 20 238  
[anders.rinde@gloppe.kyrkja.no](mailto:anders.rinde@gloppe.kyrkja.no)  
Harald Aske, Vereide sokn  
Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

Epost: [harald.aske@enivest.net](mailto:harald.aske@enivest.net)

Aslaug Heimset Larsen, Hyen sokn  
Tlf. 57 86 98 67 / 995 24 502  
Epost: [tor.arne.larsen@enivest.net](mailto:tor.arne.larsen@enivest.net)  
Aase Ryssdal Sæther, Gimmestad sokn  
Tlf. 57 86 50 51 / 911 07 329  
Epost: [a-ryss@online.no](mailto:a-ryss@online.no)  
Rønnaug Ryssdal, korrekturlesar  
tlf. 950 72 392  
E-post: [ryssd@online.no](mailto:ryssd@online.no)



Av Anders Rinde

# Søndagen

**E**in gut sa ein gong til mor si på ein morsdag: «Det skulle berre mangle at det er morsdag ein gong i året, når det er «sønn»-dag ein gong i veka». Ei artig mistyding kanskje, for namnet tyder «soldag» og har samanheng med tidlegare tiders soldyrking. Det engelske ordet Sunday har ein klarare link til opphavet, kanskje også den nynorske forma sundag.

Det skal vere Justin Martyr (død år 165 e. Kr.) som er den den første skriftlege kjelda for namnet søndag. Han grunnga namnet for det første med å minne om at lyset vart skapt på den første dagen, då Gud med sitt mektige «Det verte lys!», skilde lyset frå mørkret og kalla lyset dag. For det andre, seier Justin, er søndagen, soldagen, den dagen då Jesus, «rettferdssola», stod opp frå dei døde.

## Kviledagen som gave

«Med sveitte i andletet skal du eta ditt brød,» sa Gud til Adam, men han gav også mennesket sabbaten til kvile frå strevet. Sabbaten vart til for mennesket si skuld og ikkje mennesket for sabbaten si skuld, sa Jesus då farisearane skulda både han og læresveinane for brot på sabbatsreglane. Både sabbaten og søndagen er ei gave frå Gud, gitt oss til kvile og rekreasjon.

## Søndagen som kviledag

«I dag er det søndag og far har fri ...» heitte det i ein gammal skulesong. Poenget var at søndagen var ein dag då heile familien kunne vere i lag. Slik har det vore fram til no, og

vonleg også i framtida, sjølv om mykje av kvardagens mas også har inntekte søndagen. Og meir skal det visst bli, jfr framlegg om søndagsopne butikkar. Men på kviledagen skal vi ta oss fri frå alt arbeid som kan gjerast andre dagar og ikkje er nødvendig akkurat denne dagen. Det er best for oss, både som enkeltindivid og som samfunn.



## Søndagen som heilagdag

«Du skal halda kviledagen heilag,» lyder det tredje bodet. «Heilag» tyder utskild og innvigd, i dette tilfellet utskild frå dei andre dagane og innvigd til Herren. I bibelomsettinga frå 2011 står det slik: «Hugs på sabbatsdagen og hald han heilag» (2. Mos 20.8). Gud var nok klar over at det for enkelte kunne by på problem å halde styr på dagane. Det er ikkje ukjent for oss heller, endå vi har både kalender og andre hjelpemiddel. Derfor formaninga: Hugs på!

At dagen er innvigd til Herren, tyder i praksis at dagen også blir brukt til gudsteneste og andre samlingar i kyrkjelyden. Vanen med å gå til kyrkje er i ferd med å bli borte blant oss. Om Jesus står det ein stad at han gjekk i synagoga på sabbaten, «som han var van med». Det viser oss at gode søndagsvanar ikkje er å forakta.

«Lat oss ikkje halda oss borte når forsamlinga vår kjem saman, som nokre har for vane, men lat oss setje mot i kvarandre» (Hebr. 10. 25).

God søndag!

# Bli med til bords

TEKST: ASBJØRN GJENGEDAL

**K**om, for alt er gjort ferdig, seier presten. Nokre born er straks på veg mot altaret. Konfirmantar ser spørjande på kvarandre, og så går dei fram. Snart fyllest midtgangen av ei lang rad med nattverdgjester i alle aldrar. Fyrst i gudstenesta var det barnedåp. Slet og vener i sin finaste stas fyller dei fremste benkane. Dei opplevde ein stor augneblink då vatnet sildra over hovudet til dåpsbarnet. Dåpen blei eit minne for livet, tatt vel vare på med mange bilette. Dei nærmeste delte gleda over barnet, og håp for det nye livet blei til bøn i mange hjarte.

## Så er det nattverd

Dei innleianeorda gjer det klart at her møter vi Han som har gjort alt som måtte gjerast, så vi menneske kan få det rett med vår Skapar. Det spørst ikkje etter kunnskap eller religios temperatur. Berre hender som tar imot brødet og vinen, dei synlege teikna på at Jesus er nær og gjev næring til livet med Gud. Kristen tru er å ta imot det Gud gjev. Likevel er det mange i dåpsfølgjet som ikkje kjem og blir med på nattverden. Kvifor ikkje? Knapt nokon av dei er avgjort ikkje-truande. Dei er sjølve døypte, og har gjerne si barnetru i hjartet. Som dagens dåpsbarn er dei signa med krossen, teiknet på at dei hører den krossfeste og oppstadne Jesus Kristus til. Dei er kristne, og berre Gud veit korleis den einskilde har det med Han.

## Med i fellesskapet

Kristne har alltid levd i fellesskap med andre som trur på Kristus. Slik har kyrkja vakse fram som det fargerike og mangfoldige fellesskapet som no finst over heile verda. Livet med Gud har funne nye former gjennom skiftande tider. Slik må det vere. Men grunnmønsteret som Jesus skapte, er alltid det same. Sentralt i dette mønsteret er dåp og nattverd. Med bakgrunn i minnemåltidet om korleis Gud berga Israelsfolket ut av

slaveriet i Egypt, skipa Jesus nattverdmåltidet den siste kvelden han var saman med lærersveinane i det jordiske livet. Etter hans død og oppstode skulle dei få leve med han på ein ny måte. Ei ny tid tok til! Vatnet i dåpen og brødet og vinen på nattverdbordet blei synlege teikn på at han framleis var hos dei, no som den oppstadne Kristus. Og teikna er tydelege; reinsing for



Nattverd kan og foregå utandørs. Her deltek Tore Myklebust i feiringa under Seljumannamesse.

synd og næring for livet med Gud. Jesus har gjort det som måtte gjerast, ein gong for alle. Difor kan presten seie: «Kom, for alt er gjort ferdig!»

## Verdig nattverdgjest?

Fram til for om lag 150 år sidan gjekk så å seie alle konfirmerte til altars minst to gonger for året, haust og vår. Det var gammal skikk i Noreg, ja, faktisk lovfest plikt. Lite tyder på at det var ei tung plikt for folk flest, jamvel om vegen til kyrkje kunne vere lang. Guds ord om tilgjeving for alle synder og fornya

fellesskap med Gud og medmenneske, var vel verd ei lang kyrkjereis. Men i tida kring 1870 reiste det seg sterkt motstand mot denne skikken frå to kantar: Frå «utsida» av kyrkja tala sterke røyster imot heile trua på Gud. Kristendomen med si lære om skaparverket og frelseverket og moralske normer blei forkasta av leiande personar i kulturen og naturvitenskapen. Og frå «inn-sida» i kyrkja kom det kritikk av denne «massealtargangen» og «vanekristendomen». No galdt det at det einskilde menneske måtte sjå inn i seg sjølv om angeren over synda var djup nok, om viljen til eit rett liv var sterkt nok, om ein i det heile var verdig til å knele ved Herrens bord. Jamvel mange prestar tala slik om nattverden at mange ikkje våga å ta del. Så kom det store «nattverdfallet» i Noreg ved inngangen til nittenhundretalet.

## Ungdom leier til bords

Dette er sjølv sagt eit kort samandrag av den store forandringa som skjedde med folks haldning til nattverden her til lands. Jamvel om frammøtet til gudsteneste minka også i andre land, er manglande deltaking i nattverden eit heller særnorsk fenomen. I vår tid er det naturleg nok mange andre tilhøve som verkar inn både på kyrkjegang og oppslutning om nattverden. Men haldningar som feste seg i dei nærmaste generasjonane før oss, blir ført vidare. Dei legg i sinnet som usynlege sperrer når innbydinga lyder. Og så blir det dessverre mange som misser den rike næringa til trua og håpet og kjærleiken som nattverden gjev. Heldigvis er her born og unge som ikkje lar seg hindre av gamle band! Heldigvis er her jenter og gutter som viser veg og tar presten på ordet når han seier «Kom, for alt er gjort ferdig!» Så blir det fleire som følgjer med. Usynlege hindringar smuldrar og stadig fleire opplever gleda i fellesskapet kring den levande Jesus Kristus. Så bli med, du òg!



# Bordskikk

AV VIDAR BJOTVEIT

**L**ivet er ein læringsarena. Dei aller fleste opplever å lære noko nytt, gjerne dagleg. Læringskurva er nok på det brattaste som barn. I samband med eit måltid er det fleire reglar for god bordskikk. Dette kan variere noko etter kva kultur og samanheng ein er i. Det er skilnad på eit kvardagsmåltid og eit festmåltid. Å kunne desse ulike skikkane gjev tryggleik til å nyte maten og fellesskapet. I våre kyrkjer har vi eit fellesskapsmåltid som og har sine skikkar, nattverdsmåltidet har sine ordningar. Som kristne er det eit måltid som knyter oss til Jesus, det er eit minne- og frelsesmåltid. Eg vil fortelje litt om våre lokale bordskikkar, slik at du lettare kan oppleve tryggleik. Alt er ferdig, det er berre å ta imot.

Bordskikken, malen for vårt fellesskap er uttrykt slik: Utdelinga skjer vanlegvis ved altarringen, kan skje i kontinuerleg form, men kan også skje i koropninga. Medliturg deler vanlegvis ut vinen. Nattverdgjester som treng å sitje ved utdelinga, får plass på den fremste kyrkjebenkene. Nattverdgjester som ynskjer det, kan knele ved altarringen etter å ha mot-

teke brød og vin. Intinksjon kan og nyttast. Det vanlegaste er å ta med seg eit beger i kyrkjeskipet og knele ved altarringen. Framme ved altaret blir oblatet/brødet lagt i handa di, og vinen får du i begeret. Brødet er det presten som gir, og ein medliturg syter for vin. Presten går først, sidan det er presten sitt ansvar å forvalte nattverden. Skulle det vere noko usikkert om utdelinga, t.d. om eit barn skal ta imot nattverden eller få ei velsigning. Å snakke med barna våre om dei ynskjer nattverd er ein god samtale å ta. I «gamle» dagar var det først etter konfirmasjon ein gjekk til nattverd. Heldigvis er det no meir vanleg at yngre barn er nattverdgjester. Ved kontinuerleg form går ein tilbake til kyrkjebenken etter å ha fått brød og vin. Tilseingsorda kjem etter siste knefall. Her er det viktig å vere klar over at ein ikkje må kome fram til nattverdringen. Det kan vere ulike grunnar til at det er vanskeleg å kome fram. Er du ein nattverdgjest som treng sitje, blir utdelinga frå ein av dei fremste kyrkjebenkane. Det er og høve til å stå framme ved altarringen. Ta gjerne kontakt med presten om dette. Men det er vårt ansvar å legge til rette for alle. Vi

håpar at det blir vanleg å gå ned i kyrkjeskipet med nattverd. Det er ein god bordskikk.

Når nattverdutdelinga skjer i koropninga og brødet og vinen blir delt ut der, kan du som nattverdgjest enten gå tilbake til benken eller du er velkommen til å gå fram til altarringen og knele. Slik kan det bli eit vandrande måltid. Det er to måtar å ta imot elementa i koropninga, med beger eller utan. Er det utan kallast det intinksjon. Kvar gjest får brød og dyppar det i vinen i samband med utdelingsorda.

Det er ikkje alle gudstenester som har nattverd, men nokon vil oppleve at det er ein auke i frekvens av nattverd. Alle som er på gudsteneste er likeverdige gudstenestedeltakrar, om ein vel å gå til nattverd eller ikkje. OG alle er likeverdige til å gå til nattverd. Vi prestane tar gjerne ein prat om dette og. Bordskikk kan forteljast om. Men lettast å lære er å gjøre. Vel møtt til nattverd, for alt er ferdig!



«Altergang i Stange kirke» av Harriet Backer (1902).

# Nattverd i kunsten

TEKST: PER INGE EIDE

**N**attverden er heilt sentral i kyrkja. Jesus innstifta den innanfor ramma av det jødiske påskemåltidet. "Velsigningas beger", som er det fjerde begeret med vin i påskemåltidet, vigsla Jesus til alle kristne sitt nattverdsstaup skjærtorsdag. Sabbaten (laurdag) blei flytta til den første dagen i veka, søndagen, for på Jesu oppstodedag braut dei ikkje minst brødet og drakk av kalken. Dette feira dei heilt frå den første tida. Dei to største kyrkjessamfunna i kristenheten, den romerskkatolske kyrkja og den ortodokse kyrkja, som til saman tel framimot 2 milliardar døypte, høgtidar alltid nattverd i gudstenesta på "Herrrens dag." Eit ufattelig stort tal gudstenester med nattverd blir høgtida verda over kvar einaste veke. Slik har det vore i 2000 år!

I vår etterreformatoriske kyrkje blei det etter kvart ikkje feira nattverd så ofte. Det sakramentale stod ikkje lenger så sentralt. Vi heldt fast på to av dei sju sakamenta: Dåp og nattverd. Vi fekk også ei prestefattig kyrkje. Før hadde kvar kyrkje sin prest. Det vanlege i Danmark/Noreg blei ein prest og tre kyrkjer på landsbygda. Det normale var gudsteneste kvar tredje søndag, og det var nattverd berre ein sjeldan gong. Slik er det framleis mange stader i landet vårt. Den eineveldige kongen i København hadde klare tankar om korleis undersåttane hans skulle leve og oppføre seg. Alle som ein skulle vere evangelisk-lutherske kristne slik som han sjølv. Dei hadde plikt til å døype borna sine, og alle vaksne hadde plikt til å gå til altars (nattverd) to gonger i året.

Dei måtte melde seg på dagen før, og blei då oppskrivne i protokollen. Dersom dei ikkje følgde dette påbodet, kom lensmannen og gav dei klår beskjed om å gjere si plikt, elles blei dei bøtelagde. Om nokon var gått over til ei anna tru (baptist, kvekar, o.a.) måtte dei flytte til den danske byen Altona på grensa til Hamburg så ikkje andre av kongens "born" blei påverka av dei. Så langt einevaldstida.

I 1860-1880-åra blei det ei endra haldning hjå mange pga. Haugerørsla og vekkings- og misjonsrørsla. Det var ikkje rett med slik massealtargang. Born av vekkingane blei etter kvart også professorar i teologi ved vårt nye universitet i Kristiania. Den fremste av desse, Gisle Johnson, hadde ein svært stor innver-

knad på dei unge prestane i si lange tenestetid. Kyrkjesogelærarane våre talar i denne samanhanga om "de Gisle Johnsonske prester". Professor i religionssosiologi Olaf Aagedal, oppvaksen i Gloppen, har arbeidd og skrive ein heil del om dette. Den nye generasjonen av prestar forkynte ein ikkje-sakramental omvendingskristendom der sakmenta fekk liten plass. Med stor styrke forkynte dei åtvaringa mot å gå til altars overdig og "således ete og drikke seg selv til doms". Folk blei skremde bort frå sakmentet, og nattverden blei i kyrkjelyden sine auge eit sakrament for dei som var frelse og hadde alt i orden - dei få som våga seg fram. Biskop Essendrop i Kristiania slo ein gong med tilfredsheit fast at massealtargangens tid var forbi. Den norske kyrkja var i ferd med å bli avsakramentalisert. Desse haldningane til nattverden blei djupt innarbeida, og har på sett og vis halde seg fram til våre dagar. Kyrkjesøknaden var stor mange stader, men mange gode truende menn og kvinner våga seg ikkje fram. Det er sårt å tenkje på. Dei mista så mykje av Jesu signing og rikdom. Biskop Per Lønning sa for nokre tiår sidan: "Det er farligere å la være enn å gjøre det!" Slik må det seiast, og vi har lenge vore på rett veg mot målet: At alle truande, feilande og sokjande menneske tar del med glede, takk og tilbeding.

Vårt mest kjende måleri som framstiller nattverd i kyrkja er "Altergang i Stange kirke" (1903) av Harriet Backer. Det heng i Nasjonalgalleriet i Oslo. Biletet formidlar eit stort alvor. Det er mest kvinner som tek del. Det gamle ordet for nattverd er evkjaristi (gammalgresk: gledesmåltidet). Gleda er ikkje til å kjenne på i bildet frå Stange. Det vitnar om ein underleg, alvorleg og individualistisk kristendom. Det er enno ein lang veg fram til den nattverfearinga som vi etter kvart kjenner oss meir heime i, der vi syng lovsongar og ser med glede på kvarandre, vi som er så lukkelige over at vi blir tekne imot av Jesus som har ein kjærleik som er sterkare enn døden og ei gâve i brød og vin som gjer han så nær, så nær for oss som tek del. Det finst ikkje så mange bilete av nattverfearing i eldre tid. Det var ei handling så alvorlig og opphøgd at det vart ikkje rekna som høveleg å gje henne att.

Mangelen på slike motiv har nok også med det å gjere at kunstnarane ikkje våga å nærma seg nattverden, dei heller. Han var for dei få og "sterkttruande". Harriet Backer er eit unntak. Ho har også eit kjent bilete av "Barnedåp i Stange kirke" (1899), i privat eige, og "Barnedåp i Tanum kirke" (1892), i Nasjonalgalleriet.



Det er mange måleri med nattverden som motiv, men få i litteraturen. Eg har valt ut Bojer si sterke nattverdsskildring i romanen «Den siste viking» frå 1921. Det var mange frå Fosen i Trøndelag som rodde lofotfiske i tida kring førre hundreårsskiftet. I dette klippet er ein av fiskarane vorten sjuk, men det er for langt både til lege og prest. Kva kan dei så gjere?

## Den siste viking

av Johan Bojer (1872 - 1959)

De skjønte at han Elezeus hadde lungebetennelse, og nå var det så dårlig med han at de grudde seg for natta. Han var grannen deres der heime i fattigmannskår, og her var han kameraten.

Elezeus lå der som om han hvert øyeblikk kunne reise seg og være med på sjøen. Munnen stod åpen, og den hvite tanngarden lyste i det skjeggete ansiktet.

Og den gamle hovedsmannen hvisket til ham som når en snakker til et spebarn som skal sove.

"Er det dårlig med deg i kveld, Elezeus?"

Sjuklingen rynka panna for å samle seg, åpna øynene, og sa så vidt det kunne høres: "Eg må få gå til alters."

De andre karene flytta på seg. Per Suzansa svarte et "hm". Litt etter sa han stillferdig at det var langt til presten. "Det...det er lengre til...til nåden," sa Elezeus.

Per Suzansa bøyde seg djupere ned, tok handa ut av votten og la den over panna på ham.

"Er det så slemt med deg no da, Elezeus?"

"Eg...eg skal døy i natt".

Ingen sa et ord. Alle så mot Per Suzansa. Endelig sa Kristaver: "Det er kanskje fåfengt å segle innover til dokter..."

Hm. Per løfta øynene mot den sjuke. Alle så frem og hadde ingenting å svare.

Så ble det stilt igjen, til sjuklingen gjentok: "Eg...eg må få forlatelse. Eg må få gå til alters..."

Karene flyttet på seg igjen, nå torde de ikke se på hverandre lenger.

Til Kristaver sa: "Dersom det berre fans non råd..." Det var som alles øyne lette etter en utvei.

Kristaver strauk med votten over panna, og endelig vågde han: "Så vidt eg kan minnas frå børnelærdommen, så kan..hm!"

"Ja, sa Lars - han var den siste som hadde

gått for presten - "det står i spørsmålsboka at i nødsfall kan enhver kristen..." Mer torde han ikke si.

Men nå tok sjuklingen til å mumle igjen...

"Eg må få gå til kjerka. Eg må få gå til alters. Elles... elles så går eg fortapt. Det er ingen nåde for me? Dersom eg enda fikk gå til alters! Men det er for seint no. Å, sei meg - er det for seint? De satt en stund og lydde til den korte, hissige pusten. Så begynte han å småhulke

Sidan dei ikkje kunne få tak i nokon prest, måtte dei sjølv stå for den heilage handlinna. Henrik Rabben vert utpeika av fiskarane til å utføre den. Først spurde han dei andre om han hadde gjort noko synd mot dei, noko dei sa han ikkje hadde. Så var det nattverdelementa, kva skulle dei bruke?

Lysestumpen i flaska brente og brente, og alle satt og tagde mens Henrik var nede i kista og henta opp ei lita flaske med rigabalsam. Han helte det i en kaffekopp, blanda litt vatn i, smakte på. Sia skar han en bit av godkaka si, som kona hans hadde bakt, men kom så til å tenke på at han Elezeus hadde med i kista ei slik ei han òg, som kona hans, hu Berit, hadde laga til reisa. Det var nok bedre å ta av den, så ble hu Berit med.

Fiskarane syng: Vår Gud han er så fast en borg, og Henrik spør den sjuke om det er noko han angrar på. Hans tankar går til kona, hu Berit. Han ber dei ta vare på henne, noko dei lover.

Det varte ei stund, så spurte Henrik igjen:

"Trur du på Vårherre da Elizeus?" "Ja."

"Og angrer du det du ha gjort, som itj va som det skulle?"

"Ja-åh! Ja."

Like etter fortsatte Henrik, mens handa stadig lå på panna til den andre." Så tilsei eg deg, på Gud den allmektiges vegne - alle dine synders nådige forlattelse, i navnet Gud Faders, Guds Sønns og Gud den Helligånds."

Så gav han ham den vesle brødbiten og en sup av koppen.

Så sang de et salmevers igjen.

Etterpå satt de ei stund og tidde og så fram.

Kristaver vakte over den sjuke om natta. Då dei andre vakna neste morgen, var det inga klynking frå den sjuke lenger, han lå heilt gjømt under ein presenning.

Vi plukkar ting frå tidlegare utgåver av Kyrkjebladet. Særleg gammalt er det vel ikkje denne gongen, frå 2011. Men det var «gamlepresten» i Breim som skreiv det like før han reiste herifrå, og det stod på trykk året før Kyrkjebladet gjekk over til nytt format, så då får det vere gammalt nok. Men saka er like aktuell i dag som då Harald skreiv.

## Nattverd for kven?

TEKST: HARALD FORLAND

I løpet av åra som prest i Gloppen har eg sett ein gradvis endra praksis når det gjeld å gå til nattverd. Sakte men sikkert har fleire som ikkje er så ofte på gudsteneste likevel nytta sjansen når dei er der, og delteke i nattverden. Tydelegast har dette synt seg på Tomasmesse og andre gudstestenester der ein kan ta imot nattverden «nede på golvet» - utan å gå heilt fram i koret og knele ved altarringen. På denne måten trur eg fleire har oppdaga verdien av nattverd og kva det eigentleg handlar om: At Jesus inviterer kvar og ein av oss til fellesskap, for å styrkje oss i trua og gje oss den nåde vi alle treng. I løpet av nokre tiår har også mange born funne sin plass ved nattverdbordet. Kanskje har dette også gjort det lettare for fleire vaksne å kome som ein er, og ta imot?

Då eg var i tenåra og voks opp i Gloppen, hørde nattverden med for alle som ein del av konfirmasjonen. Måndag etter konfirmasjonen blei vi konfirmantar og foreldre inviterte særskilt til nattverdsgudsteneste i Vereide kyrkje. Etter gammal tradisjon deltok dei aller fleste. Mitt inntrykk var likevel at mange av oss tykte det var ganske vanskeleg å gå fram og knele, kanskje fordi ein var usikker og ikkje visste heilt kva ein skulle tru og ikkje tru. For elles i året var det dei som kalla seg «personleg kristne» som gjekk til altars. For mange blei

nok altargangen etter konfirmasjonen den einaste nattverddeltakinga på mange år. Men det er gode grunnar til å minne om verdien av nattverden for alle døype. Frå gammalt var det kristen skikk å gå til altars gjerne to gonger i året, i påska og ein gong på haus-

ten ved bots- og bededag eller helgemesse. Altargongen ved konfirmasjon fram mot vår tid var nok ein rest av denne skikken. Ein såg for seg at kristen tru og praksis synte seg i visse tradisjonar og vanar gjennom året og livet. På slutten av 1800-talet kom tankar og

Dette blei tolka slik at den som ikkje var rett forebudd heller ikkje var verdig til å ta imot.

Eigentleg er Paulus sitt poeng å ta eit oppgjer med dei som ikkje gjer forskjell på nattverd og eit vanleg måltid. Mange «johnsonske»

prestar tala med stort alvor til folk om faren for å «ete og drikke seg sjølv til doms». Dette førte til «det store nattverdsfallet» som kyrkjehistorikarane kallar det. Mange granska si eiga tru og fann at ho var for lita og lett så dei ikkje lenger hadde frimod till å gå til altars. Det paradoksale var at mange som visste at dei verkeleg hadde bruk for nåden og fellesskapet med Jesus, kjende seg uverdige og ikkje torde å kome. Andre kunne kome i skade for å late styrken i eiga tru og eigen moral vere garanti for at ein var verdig til å delta. Det som blei heilt gale i denne tilhærringa var fokuset på om ein sjølv hadde ei sterkt nok tru. For det som tel, er kva Jesus gjev og byd oss. Di veikare mi tru er, og di mindre eg har å kome med i eiga kraft, di meir treng eg Jesus og hans kjærleik.

Difor er eg glad for dei endringar som skjer i våre dagar i synet på nattverd og kven som kan delta. Eg minner ofte om at dei to sakramenta dåp og nattverd handlar om det same: å kome som vi er og ta imot Guds usynlege nåde gjennom synlege middel. Jesu

holdningar frå pietistiskvekkingkristendom sterkt inn i presteutdanninga. Indremisjonshøvdingen Gisle Johnson formana prestane til å tale med større alvor om å gå til altars. Han viste til Paulus i 1. Korintarbrev 11 som åtvarar mot å ete og drikke seg sjølv til doms.

ord og lovnad er grunnlaget for å kome same kven vi er. Difor vil eg gjerne avslutte mi presteteneste i Gloppen med ein invitasjon: Hjarteleg velkomne til nattverd ved fyrste og beste anledning.



## Sorggruppe - noko for deg?

AV BRITT RANDI HEGGHEIM

# Floden av Bjørn Eidsvåg - ein nattverdsalme?

AV ODDVAR ALMENNING

**B**jørn Eidsvåg har vore ein populær låtskrivar i mange år. I Norsk salmebok er det kome med fire salmar, alle med tydeleg kristeleg innhald. Dei er alle «gamle», frå perioden 1978 til 1992. «Floden» kom i 2006, og har vore mykje spela i NRK sidan, oftast i reint underhaldande program der vanlege poplåtar om heilt andre tema enn tru er det vanlege. Etter at songen hadde svive inn det eine øyret og ut det andre nokre gonger, tok eg meg bryet med å lytte til orda, og eg måtte spørje meg sjølv om NRK visste kva dei heldt på med! Ein song om nattverd! Eg har fått med meg at folk har andre meininger om teksten, og eg veit at Bjørn Eidsvåg har forklart at innhaldet «handlar om religion». Men eigenleg er eg ikkje så interessert i slike forklaringar.

Teksten skal seie det som skal seiast - som med all dikting. Og har ein først fått den ideen at orda handlar om nattverden, er det ikkje lett å finne andre forklaringar som kjennest rettare. Neste gong du hører songen spelt i radio, bør du høre godt etter. Og lever du med i teksten, kan det hende du kjennen deg dregen mot nåden og gleda! Og har du musikken på ein av speledåsane dine, kan du bruke den til å «manne deg opp» (eller kanskje heller ned) og kome til nattverd.

«Kjærleik, nåde og glede» er dei tre orda som kjem nærest «kristeleg» språk. Av dei tre er det vel ordet nåde som er sterkest berar av tru, og som burde setje oss på sporet til ei rett forståing av teksten. Men elles er det gjennomkjennainga av denne merkelege kjensla av å ville unngå det gode, den ufortente tilgjevinga og nåden vi fekk i dåpen og får i nattverden.

Så kan vi kjenne oss att, men likevel gå når nattverdbordet er dekka. Vi treng ikkje leite andre stader. Nåden har vi fått, og i nattverden blir vi «heil og rein». Og somme gonger kan det hende du kjennen «eit lindrande gys gå gjennom marg og bein». Ja, forunderleg!

Floden av Bjørn Eidsvåg:

*Det renner ei elv, ei duvande flod gjennom livet mitt.  
Eg fylles av mildhet og fred når eg vasser i sivet ditt.  
Og kvar gang eg våge å bade i deg blir eg heil og rein.  
Og eg kjennen eit lindrande gys gå gjennom marg og bein.*

*Eg lurer no på - koffor bad' eg ikkje meir i deg?  
Koffor, koffor, når eg kjenne det goda du gjer med meg?  
Det kan nesten virka som om eg prøver å unngå deg.  
Eg e følen og redd for nåden og gleda du skjenker meg.  
Forunderleg, forunderleg.*

*Det finnes ein brønn, ei kjelda til liv inni meg ein plass.  
Kjærleik e navnet og blikket blir klart ved det minste glass.  
Ja, kvar gang eg vågar å drikke det blir eg heil og rein.  
Og eg kjennen et lindrande gys gå gjennom marg og bein.*



*Eg lurer no på - koffor drikk eg ikkje meir av deg?  
Koffor, koffor, når eg kjenne det goda du gjer med meg?  
Det kan nesten virka som om eg prøver å unngå deg.  
Eg e følen og redd for nåden og gleda du skjenker meg.  
Forunderleg, forunderleg.*

*Eg vil trossa den motstand eg har mot å ta i mot det som e godt.  
Det e'kkje lurt å gå rundt å sjå etter det som ein alt har fått.*

*Eg lurer no på - koffor bad' eg ikkje meir i deg?  
Koffor, koffor, når eg kjenne det goda du gjer med meg?  
Det kan nesten virka som om eg prøver å unngå deg.  
Eg e følen og redd for nåden og gleda du skjenker meg.  
Forunderleg, forunderleg.*

Å misse ein person som står oss nær, fører med seg sorg. Sorg er personleg og individuell, og ulike reaksjonar kan melde seg. Sorg tek tid og må gjennomlevast. Vi snakkar om eit sorgarbeid, ein prosess vi går igjennom.

Sorgarbeid tek på krefte og går gjerne i bølgjer. Sjølv etter månader og år må vi vere innstilt på å gje sorga rom. Sorg handlar ikkje om ”å bli ferdig med”, men om å innlemme også denne erfaringa i livet.

Kyrkja i Gloppe ynskjer å vere til hjelp for dei som opplever sorg, og gjev m.a. tilbod om å delta i sorggruppe. Det er ei samtalegruppe der ein kan få setje ord på tankar, kjensler og reaksjonar som ein kjennen på etter å ha mista ein nærtståande person.

Ein kan dele gode minne, få snakke om noko av det som har vore, om det ein saknar eller opplever vondt og vanskeleg, og kva ein ynskjer for livet framover. Den enkelte bestemmer sjølv kor mykje ein vil dele. Slik kan ein finne styrke til å gå vidare, og få vere til støtte og hjelp for kvarandre.

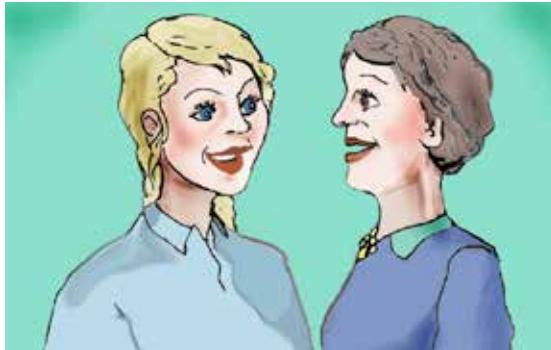
Nye sorggrupper startar etter kvart som ein har fått nok deltagarar. Gruppa blir sett saman ut frå alder og sorgsituasjonar som liknar kvarandre. Behovet for å dele sorga med andre som har opplevd om lag det same som ein sjølv, kan kjennast sterkt anten sorga er ny eller gamal.

Sorggruppa skal vere ein trygg fellesskap og har ei fast ramme. Gruppa har to leiarar som har føresettader for å møte menneske i sorg. Både leiarar og deltagarar har teieplikt.

Dersom du kan tenkje deg å delta i ei sorggruppe - eller ynskjer meir informasjon om dette tilbodet - er du velkommen til å ta kontakt med diakoni-medarbeidar Britt Randi Heggheim, tlf. 908 47 592. Det er planlagt oppstart av ny gruppe i siste halvdel av oktober.

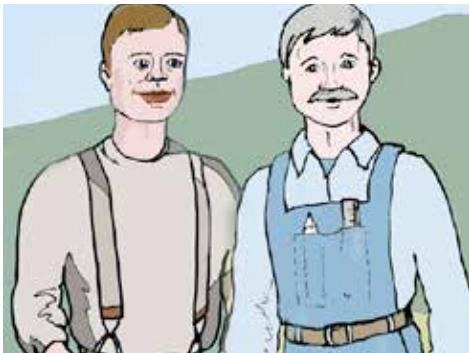
# Søndagsskulen i Nordfjord frå 1895

Soga held fram frå Kyrkjeblad nr. 4.  
Kristiane Lotsberg fortel:



Anna og Inger kjem heim att frå Volda, og snakkar ivrig om dette med søndagsskulen og det Kaarstad hadde sagt.

Malena har lese litt om søndagsskullearbeidet i eit blad, og ho vil også vere med.



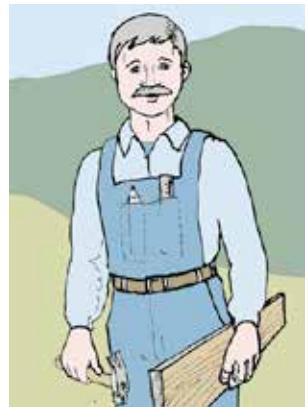
«Vi må få med desse bygningskarane dykkar!» sa Anna. Gunnar Tystad og Elias Alme er på Rindebø og byggjer nytt våningshus.



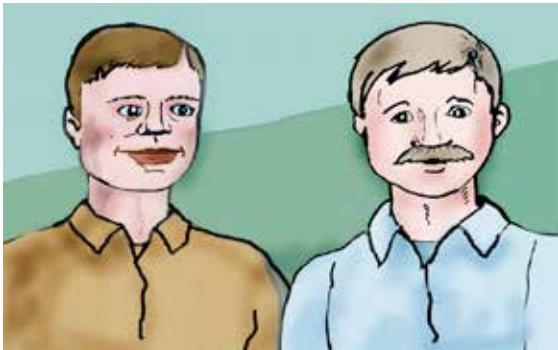
«Dei er flinke til å bygge, men eg trur kanskje dei ikkje kan passe i søndagsskullearbeidet,» seier Malena.



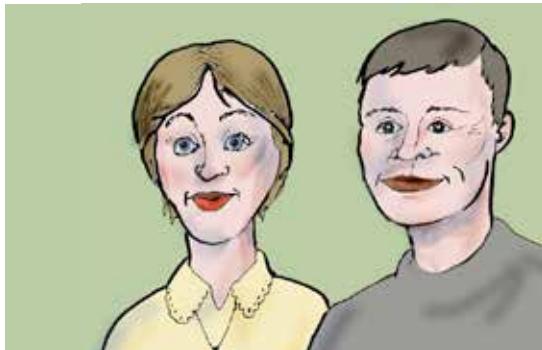
Gunnar Tystad er nyomvend,



og Elias Alme er still og lite for seg.



Men Anna held på sitt, og ein kveld på eit småmøte i Andersstova spør dei bygningskarane. Dei kjenner kristenansvar og vert med i søndagsskullearbeidet.



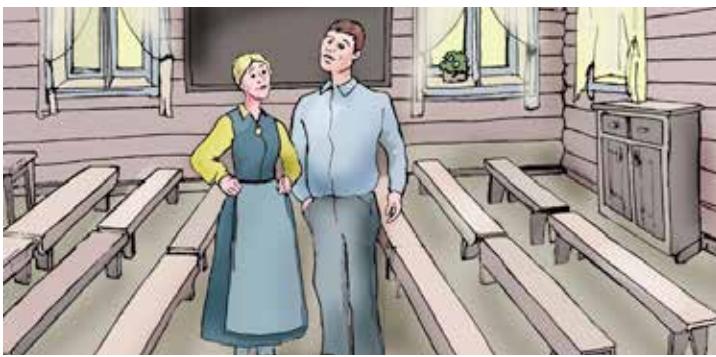
Gunnar og Kari har kjøpt seg ein gard på Tystad. Dei vart nysy omvende. Kari fyrst etter å ha kjempa med kallet, og Gunnar berre to dagar etter. Han svarer ja med det same han vert spurt om å vere med i søndagsskulen. «Vi kan halde til i stova vår,» sa han. «Og eg skal vaske etter alle møta,» sa Kari. Og det gjorde ho i meir enn 30 år.



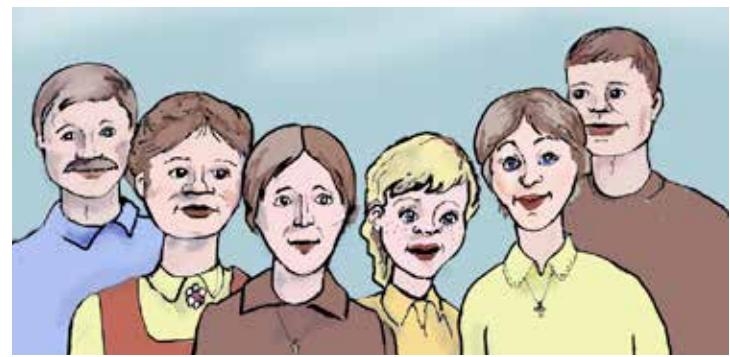
Få dagar etter tek Gunnar til å snekre benkar. Etterpå lagar han ei veggtavle som han målar svart.



Songbøker er det ikkje råd med, men dei kan skrive songtekstane på tavla. På den måten får borna lære mange nye songar.



Gunnar og Kari er komne heim frå kyrkja. Dei gler seg til å ta imot alle som vil kome til søndagsskulen. Benkane er komne på plass og tavla heng på veggan. Alt er reint og fjelga.



Dei andre søndagsskulelærarane kjem kort tid etter. Det er stas å sjå at stova fyllest med born og vaksne, alle spente og forventningsfulle. Dei bytest på arbeidet. Fyrste åra er det søndagsskule kvar søndag.



Gunnar Tystad blir ein god søndagsskulelærar, og med den reine tenor-stemma si leier han songane som var skrivne på tavla.



Anna Vereide er ein meister i forteljarkunst. Ho riv alle med seg, og har alltid nye, gode forteljingar.



Elias Alme er heller ikkje mødd for å målbere seg. Han blir alltid sterkt teken av bodskapen han ber fram, og ofte rørt til tårer. Då lurar dei store



gutane på kva det er å gråte for - at Gud er god mot syndarar. Malena Arnestad taler og av og til. Men det er ekstra kjekt å høre på når ho spelar på sitar og syng.



Inger Alme har visst ikkje heilt sleppt draumen om å bli lærar. Ho går att og fram på golvet mellom benkeradene, der jentene sit på eine sida og gutane på den andre. Ho underviser dei akkurat som ein lærar.



Mange vaksne følger borna til søndagsskule, og etter at borna går heim, vert vaksne att på småmøte. Nokre av dei største borna blir òg att. Det er bibellesing, samtalar og song, frie vitnemål og bøn. Mange får ei sterkare tru og eit bevisst kristenliv.



Det er nokon som ikkje likar dette som skjer på Tystad. Prost Borch er opplysningsmann og interessert i folkeskulen. Kristendomskunskapen blant folket er jamt stor. Prosten skjønar ikkje at ulærde menneske skal halde møte.



Dei som har søndagsskulen den dagen prost Borch kjem, blir nervøse. Men så hugsar dei at det er Jesus som har kalla dei, og får nytt mot. Prosten hører tungt og må stå med høyreapparatet tett inn til den som snakkar for at han skal høyre noko.



Då Inger Alme får ordet, går ho att og fram mellom benkeradene som ho er van med. Prosten går etter og viftar med høyreapparatet sitt for å få med seg det Inger fortel.



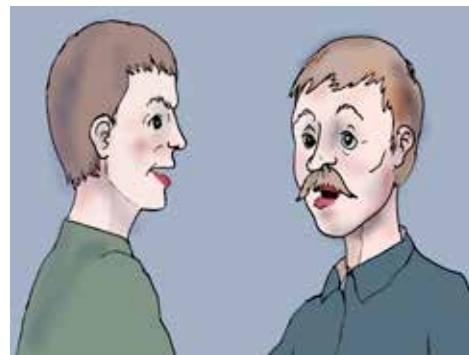
Han lysnar meir og meir i ansiktet etter som han hører forkynnninga til Inger, og då han smilande går derifrå, ønskjer han dei lukke og signing i arbeidet vidare. Dei pustar letta ut, og er glade for helsinga frå prosten.



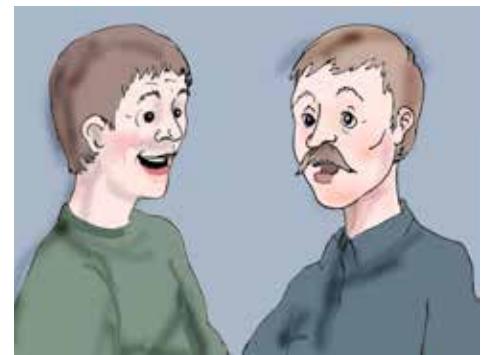
Den unge kapellanen K.M. Eckhoff er ny på staden og ny som prest. Han har skrive etter litteratur som kan vere til hjelp i søndagsskulen, og er velvillig overfor dei som står i søndagsskullearbeidet.



Men han har fått høre at born bed med eigne ord på småmøta på Tystad. Dette talar presten med Gunnar Tystad om, og seier det er usunt og kan føre på avvegar. Han vil åtvare mot slik fri bøn.



Gunnar går til Elias Alme og fortel kva presten har sagt. Han er usikker. Skal dei nekte borna å vere att på småmøta? Skal dei seie at dei ikkje skal be så nokon hører det på møta?



Dei kjem på at rektor Henrik Kårstad er på besøk heime i Utvik, og dei veit kva rutebåt han skal ta når han skal tilbake til Volda.



«Vi går ut i Ryssfjøra og følgjer båten til Sandane, så får vi høre kva Kårstad rår oss til,» seier Elias.



Det er godt å få snakke med Kårstad. «Kva skulle vel vere rimelegare,» seier han, «enn at borna får møte levande kristendom så dei kan få eit bevisst Gudsliv og lærer å bruke bøna?»



Men båten går fort. På Sandane må dei skiljast.



«Steng ikkje borna ute frå møta. Takk heller Gud for borna! Men ver forstandige så de ikkje gjer eller seier noko som sårar Gudslivet deira.»



Men dei er glade og oppglødde når dei kjem heim att, og kjenner seg på trygg grunn med søndagsskullearbeidet.

Soga om søndags-skulen held fram i Kyrkjebladet.  
Neste gong fortel vi om starten på Sandane og på Rygg.

Her er namna på dei som skal styre kyrkja dei fire neste åra. Kven som vert valde, kan du vere med på å bestemme ved å delta på kyrkjevalet. Det valtekniske får du greie på når du skal stemme. Men her tek vi med namna på kandidatane. For Gimmestad og Vereide er det særskilt spennande, sidan det er det fyrste valet med samanslått sokn, Gloppen sokn. Her har nominasjonskomiteen samla litt fleire opplysningar om kandidatane.

## Gloppen sokn



### 1. Beate Olsson Kornberg, 57 år, Rygg.

Ho har stilling som samfunnsutviklar og er utdanna ergoterapeut med vidareutdanning i rettleiing og samfunnsplanlegging. Ho har vore fylkesleiar i Norsk Ergoterapeutforbund, søndagsskulelærar på Rygg og hovudansvarleg for tårnagentsamlingane i Gimmestad. Dessutan er ho styremedlem i Brodd og i Gloppen handballklubb. Ho vil satse på å utvikle gudstenestefellesskap som femner om alle aldersgrupper og ser den einskilde, er interessert i trusopplæring og ynskjer samarbeid mellom kyrkje og lokalsamfunn.



### 2. Arne Høyland, 54 år, Åsaberget, Sandane

Han arbeider som sakshandsamar hos NAV, er utdanna førskulelærar og har vore aktiv i det frivillige kristne ungdomsarbeidet som speidarleiar og på Ope hus, i korarbeid og som kyrkjevert. Han vil arbeide for auka deltaking i kyrkja.



### 3. Annemieke Koopmans-Holtrop, 37 år, Rygg

Ho arbeider som ingenjør/arkitekt med utdanning frå 1999. Ho har vore representert i byggherregruppa ved bygging av ny kyrkje i Leeuwarden i Nederland, har teke kurset Gudsrikeleiken og vore medliturg. Ho vil gjerne styrke tilbodet til barn og unge, og er oppteken av gudsstenene og spørsmålet: -Korleis vere ein kyrkjelyd?



### 4. Kjell Otto Solheim, 63 år, Gotevegen, Sandane

Arbeider som lærar med utdanning frå 1976, og har vore aktiv i det frivillige kristne lagsarbeidet i mange år. Han kjenner arbeid i kyrkje og bedehus gjennom ein mannsalder, men har inga programerklaering før valet.



### 5. Ingunn Byrkjedal, 57 år, Valborgkleiva Sandane

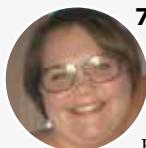
Ho er høgskulektor, med utdanning frå Agder Musikkonservatorium i 1981, Musikkterapiutdanning frå Østlandets

musikkonservatorium i 1983, 2. avd. Spesialpedagogikk, og Hovudfag i spesialpedagogikk 1996. Ho har vore kordirigent og styremedlem i idrettslag.



### 6. Eivind Kjerstad Nilsen, 30 år, Sandane

Han arbeider som Friluftslærar, er cand. theol frå Menighetsfakultetet i 2013 og har hatt leiarverv i skulelag og kyrkjelyd, og som leiar i KRIK Villmark. Han er interessert i frivillig arbeid i kyrkjelyden, samarbeid med organisasjonane og arbeid blant barn og unge.



### 7. Inger Lise Fløtre Engelstad, 42 år, Valborgkleiva Sandane

Ho er lærar, med cand. mag. eksamen frå Historisk/filosofisk fakultet i 1997. Ho har vore styremedlem i Oratoriekoret og i Vereide kyrkjekor. Ho meiner inkluderande kristent fellesskap bør vere eit satsingsområde.



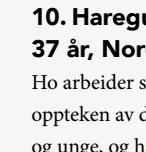
### 8. Robert Nyemah, 51 år, Nordstrandsvegen Sandane

Han er tilsett som fagarbeidar på NOMIL IKS, sat i Vereide sokneråd 2011-2015, og vil arbeide for å aktivisere fleire flyktningar og innvandrarar i kyrkja.



### 9. Anders Hole, 67 år, Nordåsen Sandane

Han er lærar med tilleggsutdanning i økologi/biologi/historie, har hatt ulike tillitsverv i Utdanningsforbundet, og streververv i ulike frivillelege organisasjonar, og er oppteken av gode samarbeidsvanar, mindre sløsing og god forvaltning av skaparverket.



### 10. Haregu Alemu Gebeyu, 37 år, Nordstrandsvegen Sandane

Ho arbeider som reinhaldar Gloppen kommune, er oppteken av diakoni, interessert i arbeid blant born og unge, og har som mål å inkludere innvandrarar i kyrkja.



### 11. Gunhild Aabrek, 33 år, Kreklingen Sandane

Abeider som kjøkkenassistent, har utdanning som barne- og ungdomsarbeidar, disipeltrenings i Ungdom i oppdrag, har vore varamedlem i Olden sokneråd, medlem i Acta-styret i Sogn og fjordane (Normisjon) og styremedlem i Olden Normisjon og Sandane Normisjon. Ho er interessert i å styrke trusopplæringa.



### 12. Ingunn Marie Folkestad, 55 år, Rygg

Ho er helsefagarbeidar og prioritærer diakoniarbeid og «ei levande kyrkje».

### 13. Oddrun Alme, 52 år, Sandane

Ho er butikkmedarbeidar, og meiner barn og unge er viktige for kyrkja.



### 14. May-Britt Kjærland Indrebø, 53 år, Sandane

Ho er lærar, med eksamen frå pedagogisk høgskule i 1988, og har hatt verv som tillitsvald og arbeidsplassstillsvald i Utdanningsforbundet.

### 15. Jon Slagstad, 54 år, Sandane.

Bonde.

### 16. Bente Kristin Kårstad, 51 år, Sandane.

Hjelpepleiar

### 17. Oddgeir Leirgul, 43 år, Sandane.

Han er lærar, og vil prioritere arbeid blant barn og unge.

## Breim sokn

1. Venke Kollbotn, 50 år, Breim. Sivilagronom

2. Ingemar Sårheim, 67 år, Breim. Pensjonist

3. Ingrid Gløppstad Hjelle, 25 år, Byrkjelo. Førskulelærar

4. Jan Arve Søvde, 43 år, Byrkjelo. Sjukepleiar

5. Audhild Bogstad, 39 år, Breim. Gartnar

6. Grethe Lysen, 57 år, Byrkjelo. Butikkarbeidar

7. Annlaug Dale, 63 år, Breim. Barnehagearbeidar

8. Olav Oddvin Egge, 73 år, Byrkjelo. Pensjonist/bonde

9. Nils Jordanger, 67 år, Breim. Pensjonist/bonde

10. Anders Bjørnereim, 47 år, Byrkjelo. Priv. næring.

11. Jan Arve Strand, 46 år, Tananger. Op.leiar kran/loft

## Hyen sokn

1. Magnhild Anne Solheim, 54 år, Hyen. Sjukepleiar

2. Anne Kristin Risøy Eimhjellen, 41 år, Hyen. Lærar

3. Benny Andre Vassdal Aasen, 28 år, Hyen. Kyrkjetenar

4. Solveig Randi Hope, 61 år, Hyen. Førskulelærar

5. Gerd Jorunn Heimseter Aa, 58 år, Hyen. Helseosster

6. Narve Eimhjellen, 66 år, Hyen. Snikkar

7. Aase Karin Hope, 71 år, Hyen. Pensjonist

8. Edit Anne Aa, 67 år, Hyen. Pensjonist

9. Jon Egil Gjengedal, 45 år, Hyen. Skogryddar

10. Torunn Ommedal Aandstad, 43 år, Hyen. Agronom

11. Torill Solheim Holme, 46 år, Hyen. Salskonsulent

12. Berta Hope Rønneklev, 67 år, Hyen. Pensjonist

13. Tove Kristin Holme, 42 år, Hyen. Førskulelærar

14. Anne Dorte Hjorteset, 55 år, Hyen. Marknadssjef



**1. Inger Helene Thingvold Nordeide**

54 år. Sjølvstendig næringsdrivande. Forde, Sunnfjord prosti.

**Erfaring:** Medlem og leiar Bjørgvin bispedømeråd, søndagsskulelærar, gudstenestetilval, kyrkjeblad, helse- og sosialutval i kommunen, styre folkehøgskule.

**Eg stiller til val fordi** eg ønskjer å være med å påverke i dei vala kyrkja skal gjere etter skillet frå staten.



**2. Nora Sætre Baartvedt**

20 år. Student, Fyllingsdal VGS, Voss, Hardanger og Voss prosti.

**Erfaring:** Leiar av Ungdomsrådet i Bjørgvin, medl. klokkarlaget i Voss, delegat Ungdommens kirkemøte 13 og UKM-delegat til Kyrkjemøtet 14.

**Eg stiller til val fordi** det er viktig for meg at kyrkja, i denne tida med endring, er til stades i samfunnet og bidreg med positive verdiar.



**3. Karl Johan Kirkebø**

65 år. Markedsdirektør. Bønes, Fana prosti.

**Erfaring:** Medlem og leiar i menighetsråd, Stiftelsen Bønes interimskirke, menighetsblad, medlem fellesråd og medlem/leiar prostiråd. President i lokal Lions club.

**Eg stiller til val fordi** eg har eit brennande engasjement for kyrkja og for det den kan bety for kvar enkelt og for lokalsamfunnet.



**4. Andreas Skeidsvoll**

23 år. Student, UiB. Osterøy, Åsane prosti.

**Erfaring:** Sokneråd. Eittåring i kyrkja. Student-KRIK, kor, ungdomsforeining og kyrkjelydsarbeid.

**Eg stiller til val fordi** eg ønskjer å bidra med tankar og idear om korleis kyrkja kan løysa dei store utfordingane den står overfor i tida framover. s



**5. Berit Nøst Dale**

63 år. Høgskolektor Meland, Nordhordland prosti.

**Erfaring:** Medlem i Bjørgvin bispedømeråd, medlem/nestleiar i sokneråd.

**Eg stiller til val fordi** eg er blitt beden om det, kanskje fordi eg har erfaring frå bispedømeråd og kyrkjemøtet siste periode.



**6. Marius Økland**

29 år. Adm. leiar, Normisjon reg. Sogn og Fjordane. Brekke, Sunnhordland prosti.

**Erfaring:** Konfirmantlærar, styre- og leiarverv i Indremisjonssamskipnaden og Normisjon. Søndagsskulelærar.

**Eg stiller til val fordi** eg er motivert til å jobbe for at kyrkja skal vere relevant i barn og unge sitt liv.



**7. Liv R. Ågotnes**

48 år. Administrativ stilling. Fjell, Vesthordland prosti.

**Erfaring:** Personalleiar ved Bjørgvin bispedømekontor. Kyrkjeverje, leiar kyrkjelydsutval, medlem sokneråd.

**Eg stiller til val fordi** eg er glad i kyrkja og voner eg kan gjere nytte for meg med min kompetanse.



**8. Ida Lindøe**

47 år. Lektor, Kvam ungdomsskule. Ålvik, Hardanger og Voss prosti.

Sjå heile lista  
og les meir om  
kandidatane på

[kyrkja.no/bjorgvin](http://kyrkja.no/bjorgvin)

## Fakta om kyrkjevalet

14. september er det kyrkjeval i tillegg til kommune- og fylkestingsval. Alle medlemer av Den norske kyrkja har røysterett frå det året dei fyller 15. I august vil alle med røysterett få eit valkort i posten med informasjon om kvar og når dei kan røysta.

## Listar er sett opp av ein nominasjonskomite

Nominasjonskomiteen er valt av representantar frå sokneråda, med ein medlem frå kvart prosti. Listar er utarbeidd på bakgrunn av forslag frå sokneråd, ungdomsrådet i bispedømet og forslag frå medlemane i nominasjonskomitéen.

Komitéen har lagt vekt på at begge kjønn skal vere representerte med minst 40 prosent og at lista skal innehalde minst 20 prosent kandidatar under 30 år. Det er vidare lagt vekt på å at ein skal representera ei breidde i kandidatane sine syn på aktuelle kyrkjelege spørsmål. Medlemene av bispedømerådet er også medlemer av Kyrkjemøtet, Den norske kyrkja sitt «Storting».

## Blei du konfirmert i 1965 eller 1955 (og 1945 i Vereide/Gimlestad)?

AASE R SÆTHER

Då skal du ha fått brev med invitasjon til jubileums-samling, og vi minner om at no er det på tide å melde seg på. Du kan gjerne minne lesarkameratane dine om at dei må melde seg på og, for di fleire som kjem, di kjekkare blir det. Og hugs – det kan vere ein eller fleire som reiser langt for å treffe akkurat DEG!

Den 3. og 4. oktober er det samling for Vereide/Gimlestad, med start laurdag kl 18 i Gimlestad kyrkje, og for Breim,

med start laurdag kl 17.30 i Breim kyrkje. Den 17. og 18. oktober er det samling i Hyen, med start laurdag kl 19 i Hyen kyrkje. Påmelding kan gjera til desse:

Vereide/Gimlestad - Aase R Sæther, tlf. 911 07 329 eller e-post: a-ryss@online.no

Breim - Ingemar Särheim, tlf. 95 27 88 95 eller e-post: ingemar@breim.no

Vel møtt!

# Har du tenkt på at det kan vere ei fin teneste å synge i kyrkjekor?

TEKST: HARALD ASKE

**D**å ein på 70-talet skulle utarbeide ny stillingsinstruks for organist, var det stor semje om at ein del av organisten si oppgåve skulle vere å dirigere kor.

I 1979 vart det starta opp kyrkjekor både i Breim og Vereide med Anna Marie Hvaal Solberg som dirigent. Breim har gått inn medan Gimmestad kantori har kome til.

Oddvin Lotsberg laga eit «Historisk attersyn» då Vereide kyrkjekor var 20 år i 1999. Han nemner samarbeid med andre kor som Jubilo, Breim Kyrkjekor og Rygg songlag der ein framførte Heinrich Schütz sitt dobbelkor «Lovsing Gud Herren» i Breim og Vereide.

## Ny dirigent

Anders Rinde kom som organist i Vereide og Breim i 1983. Han har vore ei viktig drivkraft for kyrkjemusikken og for musikklivet i bygda generelt.

## Nye salmebøker

Ved innføringa av nye salmebøker i 1984 og 2013 har Vereide kyrkjekor hatt ei viktig opp-gåve med salmekveldar og som forsongarar i gudstenester, og med innføringa av ny liturgi.

## Konsertar

Opp gjennom åra har Vereide kyrkjekor vore med på mange konsertar. Ofte har ein samarbeidd med andre – som då Hoff Kyrkjekor kom på besøk og vi urframførte «Seljumannamesse» av Trond Kverno på Selje kloster 1992. Seinare vart deler av denne musikken brukt av 200 norske

kyrkjekorsongarar under ein konsert i York Minster i 2003 – ei utruleg flott oppleving. I 1998 hadde koret eit samarbeid med Riksteateret og framførte «Den gamle skomakaren» av Leo Tolstoj.

Det har nok også vore målet for fleire, å få vere med å berike eller forgylle gudstenesta for kyrkjegengjarane. Då vert det å vere med i kor noko meir enn berre å syng til glede for seg sjølv. Det vert ei teneste!



Vereide kyrkjekor ved 20-årsjubileet i 1999. Koret var då på sitt største. Berre 10-11 av songarane er med i dag.  
Foto: Ole Tom Almenning

## Turar

Konsertar har fleire gonger vore kombinert med turoppeleiningar. Den største har nok vore tur til Irland og deretter York. Men koret har også reist fleire gonger til Molde og vore gjestekor på Møre og Romsdal sin kyrkjesongfest. Hoff, Voss, Hardanger, Valdres, Lom, Sunnfjord, Bremanger kan nemnast som andre reisemål, og familiie-båttur med «Berland» til Askvika.

## Song ved gudstenester

Gloppen jentekor song ved ei gudsteneste i Sverige i 1979 (på ein fellestur med Sandane skulekorps der dei besøkte tidegare musikkskulerektor Rundberg). Etter gudstenesta kom presten med følgjande ros til jentene: «Ni har forgyllad gudstjänsten».

## Planar framover

Salmekveld i Gimmestad kyrkje 27.09. Vere med på orgelvigsla i Eid seinare i haust. Radiogudsteneste fra Vereide kyrkje i november i høve Jeremias-festivalen der systrene Hemming og brørne Larsen vert med. Rikskirkesangfest i Fredrikstad 2016.

## Nye songarar

Og no treng Vereide kyrkjekor nye songarar. Rett før ferien uttrykte dirigenten at koret no har så få songarar og er så sårbart at det er vanskeleg å drive vidare. Det vil vere synd om koret må legge inn årane, for det kan ikkje vere tvil om at det har vore til velsigning for kyrkjelyden og for medlemmene.

Så oppfordringa er: Kom og bli med du òg!



Somme tider er kormedlemmer forsongargruppe, som her ein 17. mai. Jorunn Engeset Høyland, Olaug Bø Eikenes, Marit Henden og Olaug Bakke Gjengedal.



Tore Myklebust la begeistra ut om dagens tekst.



Matøkt. Vestredølane inviterte til rømmegraut og kaffimat i og utafor Nesholmkafeen, og både hyarar og turistar kosa seg.



Svaberggruppa

# Friluftsgudsteneste på Nesholmen 26.juli

TEKST: ASLAUG HEIMSET LARSEN. FOTO: KURT DJUPVIK.

**S**kaparverkets dag vart verkeleg hylla med strålende ver, utruleg vakkert landskap, majestetiske fjell, grøne lier og grender rundt Storefjorden.

Nærmare 200 kyrkjegjengarar sessa seg på benkar og svaberg, og snekkaren Narve Eimhjellen måtte slå uvanleg mange slag på klokka medan det stadig strøymde til med folk.

Tore Myklebust la begeistra ut om teksten for dagen, Mark. 6, 35-44, der Jesus metta dei 5000 menn og kanskje like mange kvinner i øydemarka. Edens fantastiske hage blei trekt fram med dei store freistin-

gane vi menneska blir lokka av. Heldigvis kan vi få tilgjeving og starte på eit nytt og betre liv slik Bibelen forkynner!

Anders Rinde hadde ikkje avansert kyrkjeorgel, men trakterte uteinstrumentet godt til salmane «No kallar sol og sommar vind», «Til kjærleik Gud oss skapte», «Gud, du er rik, din godhet er stor» og til slutt «No takkar alle Gud».

Magnhild Solheim ynskte velkommen og var liturg saman med Erik Ommedal, og Bertine Aa spelte nydeleg på blokkfløyta si både som preludium og postludium.



Bertine spelar blokkfløyte

# Det nye fjellstemnet på Utvikfjellet

TEKST OG BILETE: VENKE KOLBOTN

115 år etter at det første fjellstemnet blei arrangert var vi samla i Fjellstova på Utvikfjellet søndag 2. august. Ei fullsett fjellstove fekk oppleve både gudsteneste, vakre tonar og gammaldans, og ikkje minst gode forteljingar og litt historie frå farne tider.

Ei siste 10 – 15 åra har sokneråda i Breim og Utvik bytt på å arrangere det tradisjonsrike fjellstemnet. I år var det Breim sokneråd sin tur. Etter initiativ frå læraren, klokkaren og spelemannen Gabriel Reed vart det første stemnet arrangert på Nuken. Gabriel Reed levde frå 1869 til 1957 og budde på Høygarden i Breim. Fjellstemnet samla mykje ungdom både frå Vikasida og Breimssida av fjellet i si tid. Seinare vart stemnet flytta til Brekkestova og gjekk under namnet Brekkestemnet, som mange nok hugar.

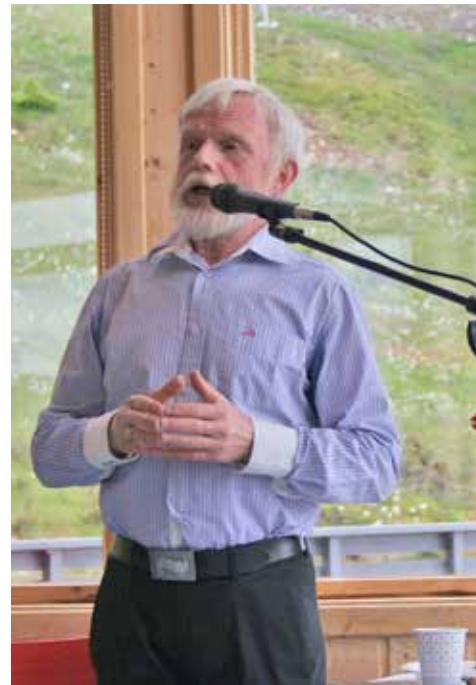
Ingemar Sårheim ynskte oss velkomne og leia oss gjennom programmet. Først var det gudsteneste ved sokneprest Tore Myklebust og kantor Mariél Eikeset Koren. Arne Sølvberg framførte både preludium og postludium på fela si. Dagens preiktekst var henta frå Matteus kapittel 18, vers 21 – 35: Likninga om den hardhjarta medtenaren. Teksten handlar om kor vanskeleg det kan vere å tilgje og forsone seg med andre menneske som vi

meiner har gjort oss urett, eit tema som er aktuelt for oss alle gjennom heile livet vårt.

Etter gudstenesta var det kyrkjekaffi som Gudrun Hjelle og Gjertrud Støyva hadde ordna med.

Deretter vart det ein ny bokl med program ved Arne og Asbjørg Sølvberg. Arne serverte oss vakre tonar både på seljefløyte, blokkfløyte, fløyte laga av sauebein, munnspele og fele. Saman med kona Asbjørg vart det framføring av fleire dansar, blant anna ny og gammal springar frå Nordfjord. Arne Sølvberg spelte slåttar som var laga av Gabriel Reed. Han framførte også slåttar av ein annan tidlegare spelemann og komponist, Anders Reed. Musikken og dansen vart krydra med fleire historier fortalt av Arne Sølvberg.

Det vart ei rik kulturoppleving tufta på eit historisk arrangement. Stor takk til alle som medverka.



Arne Sølvberg skapte god stemning med vakre tonar og gode forteljingar. Sjå Arne og Asbjørg Sølvberg framføre springar på side 32.



Veret vart bra nok til å ta kyrkjekaffen ute.

## Takk til alle som sender oss pengegåver!

Vi er takksame for alle som støttar kyrkja sitt arbeid med pengegåver. Her er nokre av dei viktigaste prosjekta.

**Diakoniarbeidet,**  
kontonr. 3710.15.85388.  
Merk betalinga «Diakoniarbeidet».

**Konfirmantarbeidet,**  
kontonr. 3705.17.28417

**Barne- og ungdomsarbeidet,**  
kontonr. 3710.15.85388. Merk  
betalinga «Barne- og ungdomsarbeidet».

**Gjevartenesta,**  
kontonr. 3710.30.12989

**Minnefond til gravplassane,**  
kontonr. 3710.15.85388. Merk  
betalinga med namnet på gravplassen pengane skal gå til.

Dette er eit minnefond som går til vedlikehald og stell av gravplassane i Gloppen.

Takk for gåva di !

## Kjøper bøker til kyrkjene

Bibelgruppa til Berit Aasebø Hauge, Gunn Hole, Karin Urke, Aase Brekke, Dagny Arrestad, Kari Gåsemyr og Magni Evebø Sand har kjøpt barnebøker til å ha i kyrkjekrokane i Vereide og Sandane kyrkje.

Denne bibelgruppa har tidlegare gjeve ein dåpskjole til bruk i kyrkjene i Gloppen. Dåpskjolen er til utlån.

Takk for gåva! Kanskje dette kan inspirere andre til liknande tiltak?

## Friluftsgudsteneste



Kyrkjekaffi på Anestølen



Steinar Nes ber sonen Sjur til dåpen. Prestevikar Maria Dale Ljosland t.h.

# Barnedåp på stølsgudsteneste- ei flott oppleving!

TEKST OG FOTO: GUNN HOLE

På Anestølen i Sogndalsdalen kryr det av geiter heile sommaren, og mange besøkjande kjem innom og får erfare kva ei levande seter har å by på. Denne nydelege staden som ligg ved eit vatn omkransa av bratte fjell, var også ein høveleg arena for stølsmesse med dåp av to gutter andre søndag i august.

**D**en vesle utekafeen med delvis overbygning tak vart raskt full av folk, og mange sat like gjerne under open himmel. Frammøtet var svært godt, og endå fleire vart det då dåpsfølget kom. Bra at veret var lagleg, særleg med tanke på dei to dåpsbarna!

Prestevikar Maria Dale Ljosland leia gudstenesta med mild og stødig hand. Dåpshandlinga var lagt til starten, og dåpsbarna, ja dei heiter Kevin Slinde og Sjur Skrede Nes, sistnemnde med røter i Breim. Alt var lagt fint til rette. To dåpslys stod klare til å bli kveikte, og dåpsfat og dåpskanne frakta fra Stedje kyrkje var plasserte på eit sommarleg pynta bord.

Ramma kring dåpen vert sjølv sagt heilt annleis enn i ei kyrkje, men opplevinga minst like meiningsfylt. Ute i naturen er vi endå nærmare Guds vakre skaparverk, som også små og store menneskebarn er ein del av. Den unge prestevikaren heldt ei fyldig preike over teksten i Mark. 2, 23-28 om læresveinaene som var svoltne og åt aks frå ein åker på sjølve

sabbaten. Maria la vekt på orda om at «sabbaten er til for mennesket, og ikkje mennesket for sabbaten». Jesus si kjærlege haldning var at dei djupe menneskelege behova står over lover og paragrafar. Etter eit lystig postludium på el-orgel, var det kyrkjekaffi og kaker slik vi brukar det her i Gloppen.

### Ein godt innarbeidd tradisjon

Maria Dale Ljosland (25) er teologistudent og har arbeidd som prestevikar for Leikanger og Sogndal i sommar. Ho fortel at mange gudstenester vert lagde til flotte uteområde, som f.eks. Anestølen. Foreldre som melder barna sine opp til dåp på slike datoar, får tidleg vite om at det er utegudsteneste, så kan dei sjølve bestemme om dei vil ha dåper, eller velje annan stad eller tid. Dei to foreldrepara denne gongen tykte det var ekstra stas at dåpen skulle vere på Anestølen, som dei hadde god kjennskap til frå før.

Soknediakon Gitte Th. Torstad legg til at det har vore gudsteneste på Anestølen i mange år, og at det er ein del av Stedje sokn sin gudstenesteplan for

sommaren. Prost og biskop har gitt høve til å ha dåp på denne stølen, også på grunn av at det elles blir lenge mellom gudstenester med dåp i soknet sommarstid. Tilbakemeldingane har berre vore positive, seier ho. Folk tykkjer det er stort å vere med på gudsteneste i verdas største katedral, og at det er spesielt fint å feire dåpen der.

**Fakta:** Anestølen (450 moh.) ligg øvst i Sogndalsdalen og er skilt frå riksvegen. Området rundt stølen byr på eit fantastisk turterrengr med høve til både lange og korte turar.

På stølen går 600 geiter, samt sauvar og kyr, og er ein av få attverande stølar i dagleg drift i sommarhalvåret. Vertskapet serverer ekte norsk stølsmat og sel geitost. Det var her Margrethe Munthe skrev den kjende visa «Å, jeg vet en seter».



Tystadstøylen har ei av dei vakraste utsiktene i heile Gloppen, og sjølv om det denne dagen var ruskever og regn, kunne ein sjå litt av den fine utsikta.  
Foto: Astrid Fjellestad Hauge.

# Gudsteneste på Tystadstøylen

TEKST: HARALD ASKE

Sommaren 2015 har så langt bydd på lite sommarver, og såleis er det alltid spennande å arrangere noko ute. Og vermeldingane var ikkje dei beste for denne søndagen heller, men 29 personar og to hundar tok sjansen og kom seg til Tystadstøylen der det var tillyst messe. Somme kom frå fjelltur, andre gjekk heilt frå Vereide, medan dei fleste berre gjekk den korte vegen frå parkeringsplassen.

Venke, Olav Bjørn og Kjellfrid Tystad hadde gjort alt klart med kors, alterbord og stolar å sitje på. Og veret – tja, det såg ei stund bra ut, men midt i preika opna himmelen seg og gav oss alle ein skikkeleg dusj – så ingen kan kome og seie at dette vart ei tørr preike.

Inngangssalmen var «Så grønn en drakt, så rik en duft har smykket dal og engar! Nå strykes ømt av lys og luft de fagre urtesenger...» - kva kunne vel passe betre i slik natur?

Anders hadde fått med seg ei forsongargruppe av nære slektingar, to systre og ein brorson, og dei styrde songen på ein framifrå måte. Og sosialt, kjekt og godt vart det også under kyrkjekaffien der Kjellfrid inviterte til si hytte og Olav Bjørn og Venke til raudehytta lengst oppe.



Forsongargruppa med Anders Rinde t.v., Martin Tungland Rinde, Anne-Berit Rinde Bjelland, Eva Rinde Habostad. Foto: Harald Aske.



# Sommarleir på Nesholmen 2015

TEKST OG BILETE: ELIANE WERGELAND, PROGRAMARBEIDAR KFUM - KFUK SØGN OG FJORDANE.

Veka etter skuleslutt var om lag 120 born og vaksne (og fleire tusen mygg) samla på Nesholmen for å oppleve sommarleir.

Første helga var sett av til dei i 1.-4. klasse. Tradisjonen tru vart leiren starta med ein «bli-kjent-kveld» for alle deltararane. Der vart borna delt inn i grupper, og både elefantane, skilpaddene, kaninane, pandaene og sjirafane fann seg godt til rette i si gruppe. Borna fekk lære songar som den obligatoriske «Nesholmen er bra» og «De beina» i tillegg til at borna vart kjend med leiarane på leiren.

Laurdag var det Fokustime med ulike postar der borna fekk høre om Elisja. Sola steig fram bak ei sky og det vart topp padle- og bade-forhold. Vatnet heldt ikkje mange gradene, men det stoppa ikkje deltararane som næraast måtte tvingast opp av vatnet då badetida var over. Laurdag kveld var det deltararkveld og alle gruppene framførte små scener, songar og dans til stor glede for resten av gruppa.

Etterpå var det grilling på Holmen og ei flott kveldsavslutning med leirleiar Laila.

Tysdag kom alle som gjekk i 5.-7. klasse som skulle på leir. Mange hadde vert på sommarleir før og fann seg fort til rette på

kveldsavslutningane, noko som resulterte i at alle sov så lenge dei kunne fredag morgon og leiarane måtte gjere ein heiderleg innsats på vekke-fronten. I løpet av veka vart borna godt kjend med kvarandre, leiarane, Elisja, Jesus og myggen.



Søndag var det strålende sol, og gruppa rydda så kjapt at det vart ekstra tid til bading og padling etter gudstenesta, til stor glede for både store og små.

Holmen. Etter kveldsmat og bli-kjent-kveld fekk borna litt fritid før kveldsavslutning. Ikkje alle hadde like lyst til å legge seg etter

Dei leika catch-the-flag på Holmen og deltok i ein heseblesande triatlon der sjiraffane gjekk av med sigeren – tett etterfølgd av dei andre gruppane. Alle deltararane fekk høve til å vise seg fram på deltararkvelden, og leiarane – tett akkompagnert av myggen, nyttar høvet på bål-kvelden.

Det vart ei flott gudsteneste på fredagen, med innslag av kor og drama – og borna deltok og gav raust til inntekt til barne og ungdomsarbeid på Sri Lanka.

Takk til alle som bidrog til ei fantastisk veke på Nesholmen – og spesielt stor takk til alle dei frivillige voksen- og ungdoms-leiarane som brukte tida si på leir saman med oss!



*Det er koseleg å vere på leir.*



*Felleskoret song under gudstenesta siste dagen, «Vennen» og «Merke for livet». Matilde likte å få lære «Jeg liker dine store ører».*



*Framanfrå: Matilde Aa Berge, Marit Rønneklev, Eline Rønneklev. Alvilde frå Osmundnes og Benedikte frå Hestenesøyra sit bakerst ved bordet til frukost, så tidleg som kvart på ni. Men alle var blide likevel.*



*Solveig Vonheim Heimsæter sit bak på bilete. Ho var leiar på Sommarleir 2. Jakob Straume var òg leiar der.*



*Jonsokfeiring på leir.*

# Fem hyarar på sommarleir

TEKST: ASLAUG HEIMSET LARSEN

FOTO: OLVEIG VONHEIM HEIMSÆTER.

«Vi feira jonsok litt forseinka med bål og grilling i nydeleg ver på torsdag,» fortel Solveig. «Leiarane underheldt med sketsjar, og allsongen vår ljoma utover fjorden.»

## -Kvífor fór de på leir?

«Eg har det som tradisjon, eg har vore på leir sidan fyrste gong eg var gammal nok frå 1. klasse,» svarer Matilde. Solveig seier ho har vore med på alle leirane sidan 4. klasse. «Eg hadde lyst til å bli leiar no, så eg kunne hjelpe til at andre fekk det like kjekt som eg hadde det på desse leirane. Det er så fint å treffne nye ungdomar og møte att tidlegare kjende og vener.» «Leirane er verkeleg kontakt-skapande!» legg Matilde til.

## - Kva dreiv de med på leiren?

«Padling, fotball og basket var flotte aktivitetar for oss. Triatlon (fematalon) med symjing, hinking, springing, padling og trillebårløp (to og to) var og moro. Vi hadde meistring-soppgåve og dramatiseringar i tilknyting til

forteljingar frå Bibelen om for eksempel Jesus og den blinde mannen som fekk synet att, og andre fokustema om profeten Elisja. Under gudstenesta fekk alle kvar sin liten stein som vi skulle legge på alteret. Det symboliserte noko dumt ein hadde gjort. Saman med korset fekk vi så tilgjeving. Vi kunne òg skrive ei bøn på ein lapp og tenne lys for nokon vi tykte trengde det.»

## -Var leiarane strenge med dykk?

«Nei, ikkje for strenge, men rundt 11 skulle det helst vere stilt rundt om på hyttene,» opplyser Matilde, og det var morgonbad allereie klokka 8, men berre gutane var tøffe nok til å hoppe i Storefjorden. Vi jentene berre dusja.» Og maten fall i smak for ungdomane. Det vart til og med servert frukt, saft og bollar mellom måltida.

«Eg kan anbefale både store og små å dra på Nesholmleir, også som leiar,» smiler Solveig.



Nesholmstemnet starta laurdag med ein tur til Gamlestolen i Eimhjellen. Jakob Holme var turleiar og fortalte engasjert om landskapet og historia til bygda og stolen. Foto J Hessevik

# Nesholmstemnet 2015

TEKST: ASBJØRN GJENGEDAL OG LIV ØYGARD SOLHEIM.

**A**ndre helga i august er det tid for Nesholmstemnet. Slik var det i år også. Stemnet fann stad mellom leirar og andre arrangement før i sommarhalvåret og konfirmantleirar og ungdomstreff utetter hausten. Midt mellom alt som slik skjer på leirstaden, samlast folk som kjenner ansvar for at dette skal halde fram. Vi gleder oss over at kvart år får hundretals born og unge gode opplevelingar på denne staden. Dei leikar og lærer kor godt det er å leve i tru på Gud. Vi såg at det store, vakre anlegget med bygningar og uteområde er halde godt ved like. Det er viktig! Og det er oppmuntrande at nye tillitsvalde og tilsette er flinke til å føre arbeidet vidare. Svein Nødseth er leiar i driftsstyret. Laurdag kveld presenterte han for oss den nyleg tilsette daglege leiaren på Nesholmen; Joanna Jedrzejewska. Som

namnet tyder på, er ho frå Polen, men ho er busett på Storebru i Sunnfjord. Joanna er fagleg vel kvalifisert til denne leiarstillinga og har ei tid arbeidd på Nesholmen, så ho veit kva ho går til. Ho blei ønska hjarteleg velkommen på stemnet. Ho får ei nøkkelrolle i den daglege verksemda, og no gjeld det at ho får god støtte av alle oss andre som er glad i Nesholmen! Med sine gode hjelparar sytte ho for rikeleg velsmakande mat på heile stemnet. Ei god blanding av moro og alvor skapte velkjend, glad stemning på festkvelden, leia av Jarle Hessevik, som opna med å synge gamle leirsongar som dei fleste kunne utanav, sjølv om forsamlinga var samansett av born frå 5 – 6 år til eldre over 90 år. Kjell Skaaheim fekk med både moro og alvor i sitt kåseri. Oppglødde ungdomar formidla ferske inntrykk frå innsats på Sri Lanka, der

KFUK-KFUM har eit stort prosjekt. Det verdsvide perspektivet var også med under gudstenesta søndag. Henny Koppen gjorde oss kjende med dei ti songane frå Afrika som er med i den nye salmeboka. Desse tekstane, melodiane – og ikkje minst rytmene – var med og opna for «Det store bildet», som Ida Etnestad hadde som tema i preika. Når så born, unge og voksne i alle aldrar tok imot brød og vin ved altaret, var vi heilt med i den store samanhengen. I nattverden var vi saman med langt fleire enn dei vi såg kring oss -. «Hjarte for Nesholmen» er namnet på ei Facebook-gruppe. Det lovar godt. Og så håpar eg at endå fleire med hjarte for Nesholmen støttar staden med pengar og bøner – og møter fram på det neste Nesholmstemnet.



Svein Nødseth presenterte ny dagleg leiar på Nesholmen, Joanna Jedrzejewska. Foto: Kurt Djupvik



Seinare på dagen var det triatlon med lag på fire. Her var det springing, paddling og symjing. Både unge og eldre deltok. Foto J Hessevik

## Løysing på sommarkryssord

Her er løysing på sommarkryssordet i blad nr. 4. Denne gongen trudde vi at kryssordet var vanskelegare enn før, men det har ikkje redusert talet på rette innsende løysingar. Men karane må skjerpe seg. Det er berre kvinner som har sendt inn svar.

Her er vinnarane, som får gavekort i premie.

1. premie Asbjørg Apalset
2. premie Kari Slettvol
3. premie Sigrid Svendsen

Neste kryssord kjem i julenummeret.



# Blomehelsingar i gravferd

Som tilsette i kyrkja har vi ulike oppgåver i samband med gravferd, og vi samarbeider nært med gravferdsbyrået som også gjer teneste i det høvet. Vi vil alle gjøre vårt beste for at høgtida i kyrkja skal bli så god og fin som råd er. Difor hadde vi eit møte 3. juni med Christina Alander Gimmestad i Sandane Gravferdsbyrå, som hjelper til ved dei fleste gravferdene i Gloppen. Det blei gjeve mykje velfortent ros til Christina for hennar teneste ved gravferd og uttrykt glede over trygt og godt samarbeid. Fleire praktiske deltaljar blei drøfta, både salmeval, musikk, og kven som gjer kva i seremonien og korleis vi gjer det. Vi blei samde om at vi i hovudsak held fram slik vi har gjort det til denne tid med minnedelen i gravferda. Minnetale framført av presten eller ein annan som representerer den nærmaste familien, kjem naturleg nok først. Så følgjer avskilshelsing og blomar fra dei nærmaste elles. Eventuelle andre som på

førehand har meldt frå at dei vil seie fram ei helsing, får deretter ordet. Ved desse fyrste avskilshelsingane blir blomar løfta fram og tekstar på sløyfene lesne, slik det hittil har vore vanleg. Når det gjeld andre blomehelsingar, som gjerne ligg i ei lang rad nedetter midtgangen, blei vi samde om å gjere ei litra endring: Medarbeidaren frå gravferdsbyrået samlar blomekorta til ei felles opplesing frå mikrofonen framme i kyrkja. Slik unngår ein vandring og løfting av blomar og det blir verdig ro også over denne bolken med avskilshelsingar. Med små variasjonar er denne framgangsmåten innarbeidd i heile Nordfjord. Gravferdsbyrået har lang røysle med - i samråd med familien - å setje opp ei høveleg rekkefølge av helsingar, og dei viser godt skjøn i dette. Saman vil vi halde fram med å gjøre trygg og omsorgsfull teneste ved gravferd.

Staben i kyrkja

	A	F	UNIVERS	A	G	HORN	HOVDE	R	Å	V	A	PLANT	RESTANE	R	KONTROLLE
	STØPPL	MESS	HEIL	STELLE	OFTE	LURK	SINDIG	PLUGG	T	IDE	SYR	DIVIN	FLATEMÅL	MÅS	L
	FOOT	PROSES	U	F	T	S	E	U	T	SYR	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
F	FORSKER	AN	AN-	I	UNI	U	SYR	U	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
R	FORSKER	AN	AN-	L	U	F	SYR	S	T	SYR	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	U	T	S	SYR	G	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	T	O	T	SYR	U	S	SYR	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
T	FORSKER	AN	AN-	A	T	A	SYR	S	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	L	O	T	SYR	G	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	N	T	A	SYR	U	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	I	M	SYR	S	S	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	S	T	SYR	D	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
T	FORSKER	AN	AN-	I	E	I	SYR	I	I	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	M	A	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
R	FORSKER	AN	AN-	N	L	M	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	A	N	S	SYR	K	K	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	M	A	T	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	N	R	I	SYR	G	G	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	A	E	S	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	G	M	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
K	FORSKER	AN	AN-	E	E	T	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	P	L	I	SYR	A	A	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	O	S	S	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
J	FORSKER	AN	AN-	N	P	T	SYR	G	G	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	M	O	S	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	A	N	I	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	N	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
J	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
P	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
P	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
P	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
P	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
P	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
M	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
S	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
I	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
O	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
P	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	T	T	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
E	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	E	E	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
N	FORSKER	AN	AN-	E	N	S	SYR	R	R	IDE	SYR	DRIVEN	DRIVEN	DRIVEN	L
A	FORSKER	AN	AN-	R	E	I	SYR	O	O	IDE</					



Den 1.desember 1955 nekta Rosa Parks å gje setet sitt på bussen til ein kvit mann, då bussjåføren forlanga at ho skulle reise seg for han.

## Visste du at ...

AV ARNE EIKENES

Rosa Parks for 60 år sidan utførte ei handling som vart avgjerande for likestillinga mellom kvite og farga menneske i USA? Rosa, som sjølv var farga, nekta den 1. desember 1955 å gje setet sitt på bussen til ein kvit mann som forlanga at ho skulle reise seg for han. Ho vart arrestert for dette, men hendinga førte til at 50 farga leiarar, med den til då ukjende Martin Luther King i spissen, samla seg og diskuterte kva dei kunne gjøre for å få slutt på diskrimineringa. Resultatet vart at heile det farga miljøet gjennomførte ein 381 dagar lang boikott av bussane i Montgomery, frå desember 1955 til desember 1956. Det førte til at ei mengd bussar vart ståande parkerte i månadsvis, heilt til lovene som tillét segregering på offentlege kommunikasjonsmiddel vart oppheva. Rosa Parks døydde i 2005.

Mellan Anna desse nyorda vart registrerte av Språkrådet for første gong for 50 år sidan, i 1965: badeshorts, framhjulstrekk, kalorifattig, kriminalomsorg, lønskonto, matpakkekøyring, nærbutikk, parkeringsvakt, tørrklosett, personsøkjar...

Bøkene i Bibelen, etter vår protestantiske tradisjon, vert delte inn i to testamente, 66 bøker, 1 189 kapittel og 31 173 vers. Denne oppdelinga er ikkje å finne i dei opphavlege tekstane, men har kome til seinare. Grunnen til inndelinga er sjølv sagt at det etter kvart vart nødvendig å kunne vise kvar ein kunne

finne fram til dei ulike tekstane.

Bibelen er den boka i verda som er omsett til flest språk. Ei oppteljing ved årsskiftet 2008/2009 viste at heile Bibelen då var omsett til 451 ulike språk, og at delar av Bibelen var omsett til i alt 2 479 språk

Apostelen Peter, etter tradisjonen, vart krossfest i Roma, og at den kjende Peterskyrja etter den same tradisjonen vart bygd over grava hans. Den katolske kyrkja ser på Peter som den første biskopen over Roma og den første paven. Pavetittelen kom ikkje i bruk før på 200-talet.

Den sovjetiske kosmonauten Aleksej Leonov 8. mars 1965 – altså for 50 år sidan – gjennomførte, som den første, ein spasertur i verdsrommet

Tidlegare direktør ved Vikingskipmuseet på Bygdøy, professor Arne Emil Christensen jr., seier at Holvikejakta har ein historisk verdi på linje med vikingskipa han tidlegare hadde det øvste ansvaret for. Det inneber at Gloppeverkeleg har eit klenodium ståande på land i Øyrvika. Siste byturen gjorde jakta i 1906. Båten vart så sett på land i jektevaulen, der han står som eit autentisk minne om ein epoke som vart avslutta for over 100 år sidan. Holvikejakta vart bygd i Gloppe av lokale båtbyggjarar, med Jakob Apalset som bas, og sjøsett i 1881.

Gamle Gimmestad kyrkje har ein historisk verdi på linje med Holvikejakta. Grunnlagjavinga vil vere mykje den same som for Holvikejakta – ein bygning frå 1690-åra med mykje historie i seg, og ingen ombyggingar/moderniseringar for å gjøre bygningen tenleg i vår tid.

Bilethoggaren Anders Svor frå Hornindal fekk det store gjennombrotet sitt som kunstnar med skulpturen David. På ei internasjonal kunstutstilling i Berlin i 1891 fekk han gullmedalje for dette kunstverket, ei utmerking som hang svært høgt. I 1891 vann Svor konkurransen om Tordenskiold-monumentet i Kristiania. Men han fekk ikkje utføringa av monumentet, noko som vart eit hardt slag for den unge kunstnaren. Etter at Svor var død, vart hans Tordenskiold avduka av kong Olav i Horten, og ein kopi vart avduka av kronprins Harald på Haakonsvern.

Finland sin store komponist, Jean Sibelius, vart fødd for 150 år sidan, den 8. desember i 1865. Dei mest berømte komposisjonane hans er Finlandia, Valse Triste, Kareliasuiten og Tuonela-svana. Han skreiv også mykje anna, mellom anna fleire komposisjonar inspirerte av det finske nasjonaleposet Kalevala.

Heilmjølk inneheld 3,5 % feitt, at lettmjølk har eit feittinnhald på 1,2 %, medan mjølka som vert kalla ekstra lett inneheld 0,7 % feitt og at skumma mjølk inneheld berre 0,1 % feitt

USA den 6. august 1945 sleppte ei atombombe over byen Hiroshima i Japan, og at dei den 9. august sleppte ei ny atombombe over byen Nagasaki. Til saman 190 000 menneske døydde av dei 2 bombene før året 1945 var omme... Ja, dette visste du nok, men visste du også at to norske utvandrarár, far og son Thornton, hadde sentrale roller i utviklinga av atombombene? Ein av dei sa det slik i eit avisintervju på 1980-talet: «Eg angrar ingenting. Bombene var med på å avslutte krigen. På det tidspunktet var det ei rett avgjerd...»



Bak frå venstre: Olav Rundshaug, Olav Bjørhovde, Jakob Hessevik, Jostein Hole.  
Framme frå venstre: Jørgen Gjesdal, Torleiv Gjesdal, Lars Hole. Biletet er i privat eige.



**Anders Hole**

## ”Lova Herren, mi sjel”

Eg heiter Anders Hole og har vore gloppar sidan eg kom hit i 1977 i lag med den kjære kona mi, Gunn. Vi er busette i Nordåsen og har fire gilde vaksne barn som vi har mykje glede av. Barndomsheimen min var på Bryggja, nærmare bestemt i Rimstad.

Tidleg fekk eg det for meg at eg hadde lyst til å satse på læraryrket. Etter lærarskulen i Volda vart det arbeid i Måløy, Selje og på Bryggja, før vi kom hit til Gloppen. Her var eg tre gode år på Nesjane, før eg vart verande på Austrheim skule, som etter kvart fekk namnet Nordstranda. Heime i Rimstad lærte eg tidleg å bli glad i song. Far min og ein onkel var med i eit mannskor som heitte Brødrekkoret, og øvinga føregjekk kring det runde bordet i bestestova vår. Eit trøorgel borte i eine hjørnet gjorde teneste som hjelpar for å

finne tonen til tenor, andretenor og bass. Eg sat i bakgrunnen på ein stol med beina trekt opp under meg, lytta og tok inn stemninga. Dei uttrykte stor songglede, og eg opplevde at dei hadde noko viktig å formidle. Mannskoret reiste rundt på friluftsstemne om sommaren og møte om vinteren. Songen deira var godt likt, og dei vart gjerne spurde om å komme att der dei hadde vore.

Salmen eg har valt er eit minne frå barndomen. Innhaldet er høgtidleg og uttrykkjer tryggleik, tilgjeving og fornying. Melodien er mjuk og varsam, noko som forsterkar innhaldet.

Tekst og melodi er av Johan H. Grimstad, skrive med bakgrunn i Salme 103 av David: Velsign Herren, mi sjel! Alt som i meg er, Velsign hans heilage namn.

*Lova Herren , mi sjel, lova Herren mi sjel,  
og alt som i meg er, alt som i meg er  
love, love Hans heilage namn.*

*Han som tilgjev di skuld, han som tilgjev di  
skuld., og lækjer alle mein, lækjer alle mein.  
Love, love, Hans heilage namn.*

*Han som mettar di sjel, han som mettar di  
sjel, med alt di sjel treng til, alt di sjel treng  
til. Love, love Hans heilage namn.*

*Amen, amen, amen.*

Det gledar meg at Ingemar Sårheim har teke i mot utfordringa og vil skrive om sin salme.



- KONFIRMASJON
- BRYLLAUP
- GRAVFERD
- KVARDAG OG FEST

*Velkommen innom!*

Advokatane  
LOTHE MARDAL & GJENGEDAL  
MNA

Tlf. 57 88 44 00/Faks 57 88 44 01  
Adresse: Grandavegen 5, 6823 Sandane. Postboks 138, 6821 Sandane  
[www.gloppenadvokat.no](http://www.gloppenadvokat.no)



Coop-bygget. Tlf. 57 86 59 57  
[gloppenelkjop.no](http://gloppenelkjop.no)

Eikenæs;**libris**



**kontorspar**

Nordstrandsvegen 10, 6823 Sandane  
Tlf. 57 88 44 10 • [eikenes@libris.no](mailto:eikenes@libris.no)  
[www.libris.no/eikenes](http://www.libris.no/eikenes)

**NØMIL**  
NORDFJORD MILJØVERK

*Saman for eit betre miljø*

Ledig  
annonsepllass



**REMA 1000**

SANDANE 8-22 (8-20)

Ledig  
annonsepllass

Ledig  
annonsepllass



Ryssdal kraft



svale

BOLSETH GLASS

ac  
coun  
+or™

Sandane Gavferdsbyråd  
Ditt byrå i bygda

Christina og Arne Jostein Gimnstad  
Telefon 57 86 78 73  
www.sandanegravferd.no  
Vi hjelper deg også med:  
- Gravferd  
- Oppsuring og tiløyning av nams

sparebanken  
sogn og fjordane

Ledig  
annonsepllass

Firda elektro

Leif Lote elektro

coop  
prix

Lave priser. Alltid.

Ledig  
annonsepllass

HIBAHUS  
**BYGGER'N**  
SANDANE

Brødrene Solheim AS, Nordstrandvei 33, 6823 Sandane  
Telefon 57 88 46 60. Telefax 57 88 46 61

Tannlege  
Øyvind Seim

Tlf: 57 86 50 24

fjordaudio  
din lokale lydformidlar



Gloppen kommune

Jordnær og livskraftig

BRØDRENE AA



Grandavegen 9, 6823 Sandane

57 88 38 00

post @gloppen.kommune.no

www.gloppen.kommune.no

## VEREIDE SOKN

Leiar i soknerådet: Elin Villung,  
tlf: 57 86 64 84 / 97716902  
elin.villung@enivest.net  
Kyrkjeterar: Benny Aasen, tlf: 950 22 917  
bv-aasen@online.no

## BREIM SOKN

Leiar i soknerådet:  
Aksel Rygg, tlf: 57 86 75 62 / 412 20 458  
as-rygg@online.no  
Kyrkjeterar: Audhild Bogstad. tlf: 970 24 913

## GIMMESTAD SOKN

Leiar i soknerådet:  
Aase Ryssdal Sæther, tlf: 57 86 50 51 /  
911 07 329. a-ryss@online.no  
Kyrkjeterar: Benny Aasen, tlf: 950 22 917.  
bv-aasen@online.no

## HYEN SOKN

Leiar i soknerådet: Liv Øygard Solheim,  
tlf: 57 86 96 59 / 958 61820.  
liv-sol@online.no  
Kyrkjeterar: Ola Jan Birkeland,  
tlf: 57 86 98 32 / 975 91 747

**Sokneprest i Vereide og Gimmestad**  
Vidar Bjotveit, tlf: 958 80 030  
vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no  
Kontorstad: Sandane kyrkje

**Sokneprest i Breim og Hyen**  
Tore Myklebust, tlf: 456 01 260  
tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no  
Kontorstad: Prestebustaden i Breim.

**Kyrkjeverje Kurt Djupvik**  
Kontor i Sandane kyrkje  
Tlf kontor: 57 86 56 16. Mobil: 902 06 828.  
kurt.djupvik@gloppen.kyrkja.no  
Kontorstad: Sandane kyrkje  
Kontoret er ope alle dagar, men kyrkjeverja er ofte ute, så det er lurt å ringe på førehand.

**Diakonimedarbeidar i Gloppe**  
Britt Randi Heggheim, tlf: 908 47 592  
britt.randi.heggheim@gloppen.kyrkja.no  
Kontor i Sandane kyrkje

**Kantor**  
Anders Rinde  
anders.rinde@gloppen.kyrkja.no  
mobil: 99720238  
Vereide kyrkje, tlf: 57869306

**Kantor/trusopplærar**  
Marièl Eikeset Koren, tlf: 90942503  
mariel.eikeset.koren@gloppen.kyrkja.no  
Kontorstad: Sandane kyrkje

**Gravar/ kyrkjegardsarbeidar**  
Ivar Hjelle, tlf: 57 86 58 59 / 970 76 668

# Vi møtest i kyrkja

6.september, 15. søndag i treeiningstida. Luk 10,38-42	11.00	Gimmestad	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Utdeling av bok til 4-åringar Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet
	11.00	Breim	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Presentasjon av konfirmantane. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet
	15.00	Vereide	Matinekonsert Gloppe musikkfest.
	16.00	Hyen	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Presentasjon av konfirmantane. Udeling av bok til 4 og 6-åringane. Takkoffer: IKO- Kirkelig pedagogisk senter.
	17.00	Sandane	Søndagssamling kl 17.00. Gratis mat kl. 18.15
13.september, 16. søndag i treeiningstida. Matt 5,10-12	11.00	Vereide	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Takkoffer: Søndagsskulen Bergen krins
	18.00	Sandane	Ungdomsgudsteneste v/Vidar Bjotveit. Nattverd Takkoffer: Norges Kristelige student-og skuleungdomslag
20 september, 17. søndag i treeiningstida. Luk 7,11-17	11.00	Breim	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Utdeling av bok til 4-åringane. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet
	20.00	Vereide	Gudsteneste v/Tore Myklebust.. Nattverd. Takkoffer: Den norske Israelsmisjon.
27 september, 18. søndag i treeiningstida. Matt 8,5-13	15.00	Hyen	Fellesgudsteneste v/Vidar Bjotveit, Tore Myklebust og konfirmantane.
	20.00	Gimmestad	Salmekveld. Gimmestad kantori, Rygg songlag, Vereide kyrkjekor m.fl.
30. september	20.00	Sandane	Opa kyrkje. Kveldsbøn kl. 20.40
3. oktober (laurdag)	17.30	Breim	Musikkandakt i høve konfirmantjubileum. Marièl E. Koren, John Oddvar Kandal og Helene Myklemyr. Andakt v/Tore Myklebust
	18.00	Gimmestad	Musikkandakt i høve konfirmantjubileum. Anders Rinde. Andakt v/Vidar Bjotveit.
4. oktober, 19. søndag i treeiningstida. Joh 7,14-17	11.00	Breim	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Jubileum for 50- og 60-årskonfirmantane). Nattverd. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet.
	11.00	Vereide	Gudsteneste v/ Vidar Bjotveit. Konfirmantjubileum (50 + 60 år) for Vereide og Gimmestad. Vereide kyrkjekor. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet.
	17.00	Sandane	Søndagssamling kl 17.00. Gratis mat. kl. 18.15
11. oktober, 20.s i tr.tida. Mark 10,2-9	11.00	Sandane	Misjonsgudsteneste v/Tore Myklebust og Asbjørn Gjengedal. Nattverd. Takkoffer: NMS-prosjekt.
17. oktober	19.00	Hyen	Musikkandakt i høve konfirmantjubileum. Anders Rinde. Andakt v/Tore Myklebust
18. oktober, 21. søndag i treeiningstida. Luk 16,19-31	11.00	Gimmestad	Gudsteneste v/Vidar Bjotveit. Utdeling av bok til 6-åringane. Nattverd. Takkoffer: Barnevakten
	11.00	Hyen	Gudsteneste v/Tore Myklebust. Konfirmantjubileum. Nattverd. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet.
	16.00	Breim	Gudsteneste v/ Tore Myklebust. Utdeling av bok til 6-åringane. Takkoffer: Sogn og Fj. Søndagsskulekrins
	16.00	Vereide	Gudsteneste v/ Vidar Bjotveit. Utdeling av bok til 6-åringane. Nattverd. Barnegospel deltek. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet
18. oktober, Bots og bønedag Luk 18,9-14	11.00	Vereide	Fellesgudsteneste v/Vidar Bjotveit. Haustmøte for Normisjon. Nattverd. Takkoffer: Normisjon region S&F
28. oktober	20.00	Sandane	Opa kyrkje. Kveldsbøn kl. 20.40
1. november Helgemesse Matt 5,13-16	11.00	Vereide	Minnegudsteneste v/Vidar Bjotveit. Takkoffer: Det teologiske menighetsfakultet.
	11.00	Hyen	Minnegudsteneste v/Tore Myklebust
	16.00	Gimmestad	Minnegudsteneste v/Vidar Bjotveit. Takkoffer: Kyrkjelydsarbeidet
	16.00	Breim	Minnegudsteneste v/ Tore Myklebust



## Breim

**19.07.15**

**ISABELL TAULE**

MARISA TAULE  
JOHN ANDRÉ TAULE  
Nils Rune Vassdal  
Monika Taule Vassdal  
Solgunn Taule  
Geir Ove Taule  
Viviann Solheim

**TUVA SOLHEIM TAULE**

VIVIANN JEVNLID SOLHEIM  
GEIR OVE TAULE  
Hanne J. Solheim  
Ingrid Laukland Djupegot  
John André Taule  
Monika Taule Vassdal

**16.08.15**

**ELIAS FLØLO KLEPPE**

SILJE EKROLL FLØLO

RUNAR STENSAKER KLEPPE

Bjørnar Kleppe  
Kristian Solheim  
Anna Grov  
Martin Flølo  
Andrea Flølo  
Iris Beate Egge

**EMILIAN KRISTIANSEN**

**STØYVA**

PIA ELISE KRISTIANSEN  
VEGARD STØYVA  
Kristoffer Støyva  
Jannice Egge  
Nils Even Bjørnereim  
Mari Horstad  
Sunniva Fauske Lund

**TALINE REED HUSETUFT**

**MAYLINN REED**

ROAR OLE HUSETUFT  
Anita Åmot  
Eline Henriksen  
Ann-Karin Aasen  
Øystein Sund

**LILLY AABREKK HEGGHEIM**

**MARIA AABREKK**

SVEIN-GUNNAR HEGGHEIM

Nina Heggheim

Ronja Adele Eikeset

Ingar Sårheim

Erlend Aabrek

Else Helle Bolstad

**JAKOB BERGHEIM FELDE**

**ELLISIV BERGHEIM**

**ARE-EVEN FELDE**

Marie Lovise Emery

Tor Olav Tessem

Michael Peter Emery

Anne Lise Nordgulen

## Vereide

**12.07.15**

**EMIL VIK VESTBY**

SYNNØVE VIK BERGSTAD  
JANN VESTBY  
Eli Bergstad  
Jon Egil Vik  
Wenche Vestby  
Geir Vestby  
Lise Vestby

**12.07.15**

**MARIE AUSTRHEIM**

CHRISTINE KALLESTAD  
KNUT JAKOB AUSTRHEIM  
Ann-Kristine Akse  
Olin Austrheim  
Stine Klausen  
Elin Saugerud

**09.08.15**

**STORM BERGSTRAND ØYGARD**

SARA GABRIELLA BERGSTRAND  
TORBJØRN ØYGARD  
Jan Erik Øygard  
Linn Katrin Øygard  
Anita Helland Hines  
Petra Bergstrand

**ODA LENDE ARNESTAD**

KRISTIN ARNESTAD  
INGVE LENDE  
Ola Arnestad  
Asle Arnestad  
Elisabeth Bergesen  
Grete Lende  
Solveig Lende

**SILAS TENNEBØ**

HILDEGUNN GJESDAL  
TENNEBØ  
VEGARD REIGSTAD TENNEBØ  
Grethe Vik  
Lisbeth Engejordet Momrak  
Per Momrak  
Ragnhild Iversen Sølvberg  
Per Olav Sølvberg

**TUVA JAKOBSEN EIDE**

ARLEN HJARTHOLM  
JAKOBSEN  
VEGARD HJELLE EIDE  
Marianne Hjarholm  
Kjell Arne Jakobsen  
Thea Marie Jakobsen  
Siw Ingunn Hjelle Eide  
Camilla Solheim



## Gravferd

**Gimmestad**

Anna Malena Rygg	11.03.16	24.06.15	07.07.15
Ingulf Mykland	25.05.34	27.07.15	04.08.15

**Vereide**

Matias Devik	09.06.32	30.06.15	09.07.15
Anfinn Austrheim	27.07.51	14.07.15	21.07.15
Martin Einar Lyngstad	19.04.44	17.07.15	23.07.15

**Breim**

Arne Storelid	13.10.39	12.06.15	19.06.15
---------------	----------	----------	----------

## Vigde/bryllaup

### Vereide

**27.06.15**

Elisabeth Bergesen og Asle Arnestad

**04.07.15**

Ingrid Kjellevoll og Sindre Huus

**11.07.15**

Hanne Skarstein og Stian Stokkebekk

**18.07.15**

Lena Elise Weyer og Øystein Høyland

**24.07.15**

Katrin Klakegg og Kurt Rune Bakketun

**25.07.15**

Elin Alme og Øystein Ellingvåg  
Ane Elisabet Lothe og Per Morten Kjøl

### Breim

**20.06.15**

Ellen Irene Staff og Roger Raad

**08.08.15**

Gitte Midtbø og Leif Arne Sæthre

### Gimmestad

**01.08.15**

Hanne Støylen og Atle Årdal

**08.08.15**

Ingunn Reikvam Hansen og  
Kristen Myklebust Ravnestad

**Gimmestad**

Anna Malena Rygg	11.03.16	24.06.15	07.07.15
Ingulf Mykland	25.05.34	27.07.15	04.08.15

**Vereide**

Matias Devik	09.06.32	30.06.15	09.07.15
Anfinn Austrheim	27.07.51	14.07.15	21.07.15
Martin Einar Lyngstad	19.04.44	17.07.15	23.07.15

**Breim**

Arne Storelid	13.10.39	12.06.15	19.06.15
---------------	----------	----------	----------



Arne og Asbjørg Sølvberg framførar springar i frå Nordfjord på stemne på Utvikfjellet.  
Les reportasjen side 19.



Brekkestova. Her var det mykje liv og røre ein gong i tida.